

2.102.
SZAKKÉPZÉSI KERETTANTERV
az
54 762 02
SZOCIÁLIS ASSZISZTENS
MEGNEVEZÉSŰ
SZAKKÉPESÍTÉSHEZ,
valamint a
III. Szociális
ÁGAZATHOZ

A szakképzési kerettanterv ágazatra vonatkozó része (4+1 évfolyamos képzésben az első négy évfolyamra, azaz a 9-12. középiskolai évfolyamokra, két évfolyamos szakképzésben az első évfolyamra, előírt tartalom) a Szociális ágazat alábbi szakképesítéseire egységesen vonatkozik:

azonosítószám	megnevezés
54 762 01	Rehabilitációs nevelő, segítő
54 762 02	Szociális asszisztens
54 762 03	Szociális szakgondozó
54 761 01	Gyermekotthoni asszisztens
54 761 02	Kisgyermekgondozó, -nevelő

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Kormányrendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Kormányrendelet,
- a(z) 54 762 02 Szociális asszisztens szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeit tartalmazó rendelet alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 54 762 02

Szakképesítés megnevezése: Szociális asszisztens

Szakmacsoport száma és megnevezése: 2 Szociális szolgáltatások

Ágazati besorolás száma és megnevezése: III. Szociális

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2

Elméleti képzési idő aránya: 60%

Gyakorlati képzési idő aránya: 40 % (az összefüggő szakmai gyakorlat és a szakmai készségfejlesztés is beleértendő)

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama: 5 évfolyamos képzés esetén a 9. évfolyamot követően 70 óra, a 10. évfolyamot követően 105 óra, a 11. évfolyamot követően 140 óra;
2 évfolyamos képzés esetén az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: érettségi végzettség

Bemeneti kompetenciák: -

Szakmai előképzettség: -

Előírt gyakorlat: -

Egészségügyi alkalmassági követelmények: nincsenek

Pályaalkalmassági követelmények: nincsenek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	a szakmai készségfejlesztést kizárólag csoportvezetésben jártas: pszichológus végezheti; a kommunikációs gyakorlatot: pszichológus, okleveles szociális munkás, pedagógiai előadó, okleveles gyógypedagógus, okleveles szupervizor, szociális szervező
Társadalomismeret	okleveles szociálpolitikus, okleveles szociális munkás, okleveles szociológus, okleveles társadalomismeret szakos tanár
Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat	okleveles szociálpolitikus, okleveles szociális munkás, okleveles szociológus, szociális szervező
Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	okleveles szociálpolitikus, jogász, okleveles szociális munkás
Pszichológiai és pedagógiai ismeretek	pszichológus, pedagógiai előadó, pszichiáter, okleveles gyógypedagógus
Pszichológiai gyakorlat	pszichológus, pedagógiai előadó, pszichiáter
Egészségügyi alapismeretek	orvos, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató
Népegészségügyi ismeretek	orvos, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató
Az elsősegélynyújtás gyakorlata	orvos, diplomás ápoló, egészségügyi

	szakoktató, mentőtiszt
Szociális munka elmélete	okleveles szociális munkás, okleveles szociálpolitikus, szociálpedagógus, szociális szervező
A szakmai gyakorlat, a szociális munka gyakorlata	<ol style="list-style-type: none"> 1. tereptanári végzettség 2. a szakma gyakorlását szabályozó jogszabályok (a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről) szerinti végzettséggel rendelkező szakember 3. legalább öt év, az adott szakiránynak megfelelő szakmai gyakorlat
Esetmegbeszélés	okleveles szociális munkás, okleveles szociálpolitikus, szociálpedagógus, szociológus, akinek 3 éves szakmai gyakorlata szociális ellátások vagy a szociális igazgatás területén
Szupervízió	diplomás szupervízor vagy a Szociális Szakmai Szövetség Akkreditációs Bizottsága által csoportos szupervíziós munkára akkreditált szupervízor
Mentálhigiéné	mentálhigiénikus vagy pszichológus

Számítástechnikai ismeretek és gyakorlat	okleveles informatikus, informatika tanár
Szabadidő-szervezés	játék- és szabadidő-szervező tanár, rekreációs szakos tanár, okleveles testnevelő, rajzszakos tanár
A szociális munka adminisztrációja	okleveles szociális munkás, okleveles szociálpolitikus, szociálpedagógus, szociológus, akinek 3 éves szakmai gyakorlata szociális ellátások vagy a szociális igazgatás területén

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: „nincs”

*Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre:
„nincs”*

V. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakközépiskolai képzésben a két-évfolyamos képzés második évfolyamának (2/14.) szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés érettségi utáni évfolyamának szakmai tartalmával, tantárgyi rendszerével, órakeretével. A két-évfolyamos képzés első szakképzési évfolyamának (1/13.) ágazati szakközépiskolai szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, összes órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés 9-12. középiskolai évfolyamokra jutó ágazati szakközépiskolai szakmai tantárgyainak tartalmával, összes óraszámával.

Szakközépiskolai képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
----------	-------------------------------	-------------------------------	---------------------------	---------------------------

9. évfolyam	5 óra/hét	180 óra/év	6 óra/hét	216 óra/év
Ögy.		70 óra		70 óra
10. évfolyam	6 óra/hét	216 óra/év	7 óra/hét	252 óra/év
Ögy.		105 óra		105 óra
11. évfolyam	7 óra/hét	252 óra/év	8 óra/hét	288 óra/év
Ögy.		140 óra		140 óra
12. évfolyam	10 óra/hét	320 óra/év	11 óra/hét	352 óra/év
5/13. évfolyam	31 óra/hét	992 óra/év	35 óra/hét	1120 óra/év
Összesen:		2275 óra		2543 óra

évfolyam	heti óraszám szabadsáv nélkül	éves óraszám szabadsáv nélkül	heti óraszám szabadsávval	éves óraszám szabadsávval
1/13. évfolyam	31 óra/hét	1116 óra/év	35 óra/hét	1260 óra/év
Ögy		160 óra		160 óra
2/14. évfolyam	31 óra/hét	992 óra/év	35 óra/hét	1120 óra/év
Összesen:		2268 óra		2540 óra

(A kizárólag 13-14. évfolyamon megszervezett képzésben, illetve a szakközépiskola 9-12. és ezt követő 13. évfolyamán megszervezett képzésben az azonos tantárgyakra meghatározott óraszámok közötti csekély eltérés a szorgalmi időszak heteinek eltérő száma, és az óraszámok oszthatósága miatt keletkezik!)

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszámja évfolyamonként

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak	Ágazati szakképzés a közismereti oktatással párhuzamosan												Ágazati szakképzés közismeret nélkül	Szakképesítés-specifikus utolsó évf.			
		9.			10.			11.			12.			1/13			5/13 és 2/14.	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5										0,5						
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.															0,5		
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.															2		

1. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszama évfolyamonként

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak	Ágazati szakképzés a közismereti oktatással párhuzamosan												Ágazati szakképzés közismeret nélkül			Szakképesítés-specifikus utolsó évf.	
		9.			10.			11.			12.			1/13			5/13 és 2/14.	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5											0,5					
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.															0,5		
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.															2		
10 525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat		1					2			2		5					
	Társadalomismeret	1,5			1,5			1			1		4					
	Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat					0,5	72		1	108		1		4	70			
	Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek				1			1			2		4,5					

	Pszichológiai és pedagógiai ismeretek	1			1,5					2		4,5			
	Pszichológiai gyakorlat		0,5	70		0,5	33						2	54	
	Egészségügyi alapismeretek							1		2		3			
10559-12 Elsősegélynyújtási feladatok	Népegészségügyi ismeretek	0,5			1							2			
	Az elsősegélynyújtás gyakorlata							1	32				1,5	36	
10527-12 A szükségletfelmérés és a problémamegoldás részfeladatai	A szociális problémák megjelenésének összefüggései														3
	A szociális munka elmélete														5,5
10558 -12 Önálló szociális segítő feladatok	A szociális munka gyakorlata														4
	Esetmegbeszélés és szupervízió														3
	Mentálhigiéné														1
10562-12 Szabadidőszerzési és rekreációs feladatok	A szabadidőszerzés és rekreáció elméleti ismeretei														5
	A szabadidőszerzés és rekreáció gyakorlata														2,5
10563-12 Szociális munka	A szociális adminisztráció														4

2. számú táblázat

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszama évfolyamonként

Szakmai követelmény-modul	Tantárgyak, témakörök	Ágazati szakközépiszkolai képzés óraszama a közismereti oktatással párhuzamosan										Ágazati szakközépiszkolai képzés összes óraszama 9-12. évfolyam	Ágazati szakközépiszkolai képzés óraszama a közismeret nélkül			Szakképesítés-specifikus szakképzés óraszama 5/13. és 2/14.	A szakképzés összes óraszama		
		9.			10.			11.			12.			1/13.					
		e	gy	ögy	e	gy	ögy	e	gy	ögy	e		gy		e			gy	ögy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	18											18	18					18
	Munkavédelmi alapismeretek	4											4	4					4
	Munkahelyek kialakítása	4											4	4					4
	Munkavégzés személyi feltételei	2											2	2					2
	Munkaeszközök biztonsága	2											2	2					2
	Munkakörnyezeti hatások	2											2	2					2
	Munkavédelmi jogi ismeretek	4											4	4					4
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.																16		16
	Munkajogi alapismeretek																4		4
	Munkaviszony létesítése																4		4
	Álláskeresés																4		4
	Munkanélküliség																4		4

11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.															64		64
	Nyelvtani rendszerzés 1															8		8
	Nyelvtani rendszerzés 2															8		8
	Nyelvi képességfejlesztés															24		24
	Munkavállalói szókincs															24		24
10 525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei	Szakmai képességfejlesztés és kommunikációs gyakorlat		36				72			64		172		180				180
	Tanulástechnikai gyakorlat		36									36		36				36
	A reális énkép szerepe a szociális segítségben						16			14		30		36				36
	A szakmai együttműködés képességei						10			10		20		20				20
	A veszteségek feldolgozása gyakorlat						10			10		20		24				24
	A kongruens kommunikáció gyakorlása						10			10		20		20				20
	A segítő kapcsolat eszközeinek alkalmazása						14			10		24		24				24
	A szakmai kommunikáció fejlesztése						12			10		22		20				20
	Társadalomismeret	54			54			36			32		176		144			

A család és életmód	36			14							50	50					50
Szociológiai alapismeretek	18			22							40	24					24
A társadalmi struktúra				18			18				36	20					20
A mai magyar társadalom							18		12		30	30					30
Szervezetszociológia									20		20	20					20
Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat					18	72		36	108		32	266		144	70		214
Gyakorlat a család és életmód körében					18	36						54		50	18		68
Szociológiai alapismereti gyakorlat						36		8	10			54		16	9		25
Szociálpolitikai monitorozás								28	38		12	78		42	20		62
Az intézmény megismerése									60		20	80		36	23		59
Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek				36			36			64		136	162				162
Szociálpolitikai alapismeretek				20								20	22				22
Szociálpolitikai beavatkozást igénylő problémák				16								16	20				20
A szociálpolitika intézményrendszere							10					10	12				12
Jogi és családjogi alapismeretek							18					18	22				22
A jóléti nagyrendszerek									20			20	22				22

A lokális ellátások									20		20	22					22
Közigazgatási ismeretek									20		20	20					20
A szociális segítség etikája						8			4		12	22					22
Pszichológiai és pedagógiai ismeretek	36			54					64		154	162					162
Pszichológiai alapismeretek	18										18	16					16
Szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok	18								12		30	34					34
Az életút pszichológiája				36							36	34					34
A személyiség pszichológiája									22		22	34					34
Szocializáció				18							18	10					10
Pedagógiai alapismeretek									30		30	34					34
Pszichológiai gyakorlat		18	70		18	33					139		72	54			126
Gyermektanulmányok		18	70								88		54	30			84
Az életút pszichikus jellemzői					18	33					51		18	24			42
Egészségügyi alapismeretek							36		64		100	108					108
Az emberi test felépítése és működése							16				16	28					28
Kórok és kórokok							20				20	20					20
A betegségek tüneti és a betegmegfigyelés szempontjai									40		40	40					40

	A gondozás és a betegellátás laikus módszerei									24		24	20					20	
10559-12 első-segélynyújtási feladatok	Népegészségügyi ismeretek	18			36							54	72					72	
	A társadalmi helyzet és az egészség	18										18	24					24	
	Közegészség				12							12	24					24	
	Egészségmegőrzés				24							24	24					24	
	Az elsősegélynyújtás gyakorlata								36	32					54	36		90	
	Mechanikai sérülések, a gyermekbetegségek ellátása								18	20					36	20			56
	Veszélyeztető állapotok								18	12					18	16			34
10527-12 A szükségletfelmérés és a problémamegoldás részfeladatai	A szociális problémák megjelenésének összefüggései																96	96	
	Társadalmi összefüggések																48	48	
	A személyiségben rejlő összefüggések																16	16	
	A problémamegoldó modell																16	16	
	A szociális munka Etikai Kódexe, etikai dilemmák																16	16	
	A szociális munka elmélete																176	176	

	Általános szociális munka														32		32
	Szociális munka egyénekkal és családokkal														64		64
	Szociális munka csoportokkal														48		48
	Közösségi szociális munka														32		32
10558 -12 Önálló szociális segítő feladatok	A szociális munka gyakorlata															128	128
	Az egyéni esetkezelés és a családsegítés gyakorlata															64	64
	A csoportokkal végzett szociális munka gyakorlata															32	32
	A közösségi szociális munka gyakorlata															32	32
	Esetmegbeszélés és szupervízió															96	96
	Esetmegbeszélés															64	64
	Szupervízió															32	32
	Mentálhigiéné															32	32
	Elméleti ismeretek															16	16
	A segítség mentálhigiénés vonatkozásai															16	16

10562-12 Szabadidős-szervezési és rekreációs feladatok	A szabadidős- szervezés és rekreáció elméleti ismeretei																	160		160		
	Az életmódváltás és a szabadidő fontossága																		32		32	
	A szabadidős- szervezési és rekreációs alapismeretek																		64		64	
	A tárgyi feltételek biztosítása																		32		32	
	Munka- baleset- és tűzvédelem																		32		32	
	A szabadidős- szervezés és rekreáció gyakorlata																				80	80
	Szabadidős és rekreációs technikák																				32	32
	A szabadidős- szervezés és rekreáció gyakorlata																				32	32
	Munka- baleset- és tűzvédelem gyakorlata																				16	16
10563-12 Szociális munka adminisztrációja	A szociális adminisztráció																				128	128
	Az intézmények működésének jogi háttéré																				16	16
	Intézményi adminisztráció																				32	32
	Szociális ügyintézés																				48	48
	Pályázatírás																				32	32

Számítástechnikai ismeretek																		16	16
Számítástechnikai alapismeretek																		5	5
Számítástechnikai a szociális adminisztrációban																		11	11
Összesen	126	54	70	180	36	105	108	144	140	224	96		666	450	160	672	320	2268	
Összesen	180			216			252			320			1116			992			
Elméleti óraszámok/aránya	1138 óra															58,99%			
Gyakorlati óraszámok/aránya	930 óra																41%		

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A táblázatban aransárga háttérrel kiemelt szakmai követelménymodulok az ágazati közös tartalmakat jelölik.

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8. § (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A tantárgyakra meghatározott időkeret kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám pedig ajánlás.

A

11500-12 azonosító számú

**Munkahelyi egészség és biztonság
megnevezésű**

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11500-12 azonosító számú, Munkahelyi egészség és biztonság megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság					
	Munkavédelmi alapismeretek	Munkahelyek kialakítása	Munkavégzés személyi feltételei	Munkaeszközök biztonsága	Munkakörnyezeti hatások	Munkavédelmi jogi ismeretek
FELADATOK						
Tudatosítja a munkahelyi egészség és biztonság jelentőségét	x					
Betartja és betartatja a munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket		x				
Betartja és betartatja a munkavégzés személyi és szervezési feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket			x			
Betartja és betartatja a munkavégzés tárgyi feltételeivel kapcsolatos munkavédelmi követelményeket				x		
A munkavédelmi szakemberrel, munkavédelmi képviselővel együttműködve részt vesz a munkavédelmi feladatok ellátásában		x	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK						
A munkahelyi egészség és biztonság, mint érték	x					
A munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések hátrányos következményei	x					x
A munkavédelem fogalomrendszere, szabályozása	x					x
Munkahelyek kialakításának alapvető szabályai		x				
A munkavégzés általános személyi és szervezési feltételei			x			
Munkaeszközök a munkahelyeken				x		
Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken						x
Munkavédelmi szakemberek és feladataik a munkahelyeken						x
A munkahelyi munkavédelmi érdekképviselő						x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Információforrások kezelése		x		x	x	
Biztonsági szín- és alakjelek		x				
Olvasott szakmai szöveg megértése	x	x	x	x	x	x

SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat			x		x	x
Szabálykövetés	x					x
Döntésképeség					x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Visszacsatolási készség	x				x	
Irányíthatóság			x		x	
Irányítási készség			x		x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Rendszerező képesség	x				x	x
Körültekintés, elővigyázatosság		x			x	
Helyzetfelismerés		x		x	x	

1. Munkahelyi egészség és biztonság tantárgy

18 óra/18 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

1.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre, a biztonságos munkavállalói magatartáshoz szükséges kompetenciák elsajátíttatása.

Nincsen előtanulmányi követelmény.

1.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

1.3. Témakörök

1.3.1. Munkavédelmi alapismeretek

4 óra/4 óra

A munkahelyi egészség és biztonság jelentősége

Történeti áttekintés. A szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények, továbbá ennek megvalósítására szolgáló törvénykezési, szervezési, intézményi előírások jelentősége. Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés személyi, tárgyi és szervezeti feltételeinek értelmezése.

A munkakörnyezet és a munkavégzés hatása a munkát végző ember egészségére és testi épségére

A munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok, a munkakörülmények hatásai, a munkavégzésből eredő megterhelések, munkakörnyezet kóroki tényezők.

A megelőzés fontossága és lehetőségei

A munkavállalók egészségének, munkavégző képességének megóvása és a munkakörülmények humanizálása érdekében szükséges előírások jelentősége a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének érdekében. A műszaki megelőzés, zárt technológia, a biztonsági berendezések, egyéni védőeszközök és szervezési intézkedések fogalma, fajtái, és rendeltetésük.

Munkavédelem, mint komplex fogalom (munkabiztonság-munkaegészségügy)

Veszélyes és ártalmas termelési tényezők

A munkavédelem fogalomrendszere, források

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény fogalom meghatározásai.

1.3.2. Munkahelyek kialakítása

4 óra/4 óra

Munkahelyek kialakításának általános szabályai

A létesítés általános követelményei, a hatásvédelem módjai, prioritások.

Szociális létesítmények

Öltözőhelyiségek, pihenőhelyek, tisztálkodó- és mellékhelyiségek biztosítása, megfelelése.

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, jelölések

Közlekedési útvonalak, menekülési utak, , helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés, jelölések.

Alapvető feladatok a tűzmelegelőzés érdekében

Tűzmelegelőzés, tervezés, létesítés, üzemeltetés, karbantartás, javítás és felülvizsgálat. Tűzoltó készülékek, tűzoltó technika, beépített tűzjelző berendezés vagy tűzoltó berendezések. Tűzjelzés adása, fogadása, tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet.
Termékfelelősség, forgalomba hozatal kritériumai.

Anyagmozgatás

Anyagmozgatás a munkahelyeken. Kézi és gépi anyagmozgatás fajtái. A kézi anyagmozgatás szabályai, hátsérülések melegelőzése

Raktározás

Áruk fajtái, raktározás típusai

Munkahelyi rend és hulladékkezelés

Jelzések, feliratok, biztonsági szín- és alakjelek. Hulladékgyazdálkodás, környezetvédelem célja, eszközei.

1.3.3. Munkavégzés személyi feltételei

2 óra/2 óra

A munkavégzés személyi feltételei: jogszerű foglalkoztatás, munkaköri alkalmasság orvosi vizsgálata, foglalkoztatási tilalmak, szakmai ismeretek, munkavédelmi ismeretek
A munkavégzés alapvető szervezési feltételei: egyedül végzett munka tilalma, irányítás szükségessége. Egyéni védőeszközök juttatásának szabályai.

1.3.4. Munkaeszközök biztonsága

2 óra/2 óra

Munkaeszközök halmazai

Szerszám, készülék, gép, berendezés fogalom meghatározása.

Munkaeszközök dokumentációi

Munkaeszköz üzembe helyezésének, használatba vételének dokumentációs követelményei és a munkaeszközre (mint termékre) meghatározott EK-megfelelésegi nyilatkozat, valamint a megfeleléseget tanúsító egyéb dokumentumok.

Munkaeszközök veszélyessége, eljárások

Biztonságtechnika alapelvei, veszélyforrások típusai, megbízhatóság, meghibásodás, biztonság. A biztonságtechnika jellemzői, kialakítás követelményei. Veszélyes munkaeszközök, üzembe helyezési eljárás.

Munkaeszközök üzemeltetésének, használatának feltételei

Feltétlenül és feltételesen ható biztonságtechnika, konstrukció, üzemviteli és emberi tényezők szerepe. Általános üzemeltetési követelmények. Kezelőelemek, védőberendezések kialakítása, a biztonságos működés ellenőrzése, ergonómiai követelmények.

1.3.5. Munkakörnyezeti hatások

2 óra/2 óra

Veszélyforrások, veszélyek a munkahelyeken (pl. zaj, rezgés, veszélyes anyagok és keverékek, stressz)

Fizikai, biológiai és kémiai hatások a dolgozókra, főbb veszélyforrások valamint a veszélyforrások felismerésének módszerei és a védekezés a lehetőségei.

A stressz, munkahelyi stressz fogalma és az ellene való védekezés jelentősége a munkahelyen.

A kockázat fogalma, felmérése és kezelése

A kockázatok azonosításának, értékelésének és kezelésének célja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításában, a munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésben. A munkavállalók részvételének jelentősége

1.3.6. Munkavédelmi jogi ismeretek

4 óra/4 óra

A munkavédelem szabályrendszere, jogok és kötelezettségek

Az Alaptörvényben biztosított jogok az egészséget, biztonságot és méltóságot tiszteletben tartó munkafeltételekhez, a testi és lelki egészségének megőrzéséhez. A Munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvényben meghatározottak szerint a munkavédelem alapvető szabályai, a követelmények normarendszere és az érintett szereplők (állam, munkáltatók, munkavállalók) főbb feladatai. A kémiai biztonságról szóló 2000. évi XXV. törvény, illetve a Kormány, az ágazati miniszterek rendeleteinek szabályozási területei a további részletes követelményekről. A szabványok, illetve a munkáltatók helyi előírásainak szerepe.

Munkavédelmi feladatok a munkahelyeken

A munkáltatók alapvető feladatai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények biztosítása érdekében. Tervezés, létesítés, üzemeltetés.

Munkavállalók feladatai a munkavégzés során.

Munkavédelmi szakemberek feladatai a munkahelyeken

Munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatok. Foglalkozás-egészségügyi feladatok

Balesetek és foglalkozási megbetegedések

Balesetek és munkabalesetek, valamint a foglalkozási megbetegedések fogalma.

Feladatok munkabaleset esetén. A kivizsgálás, mint a megelőzés eszköze

Munkavédelmi érdekképviselő a munkahelyen

A munkavállalók munkavédelmi érdekképviselőjének jelentősége és lehetőségei. A választott képviselők szerepe, feladatai, jogai.

1.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

1.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

1.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x		A tanult (vagy egy választott) szakma szabályainak veszélyei, ártalmai

1.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	Szakkönyvek, munkavédelmi tárgyú jogszabályok
1.2.	megbeszélés		x		Munkabaleset, foglalkozási megbetegedés elemzése
1.3.	szemléltetés			x	Oktatófilmek (pl. NAPO)
1.4.	házi feladat	x			
1.5.	teszt	x			

1.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11499-12 azonosító számú

Foglalkoztatás II.
megnevezésű

szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú, Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.			
	Munkajogi alapismeretek	Munkaviszony létesítése	Álláskeresés	Munkanélküliség
FELADATOK				
Munkaviszonyt létesít	x	x		
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat			x	
Feltérképezi a karrierlehetőségeket			x	
Vállalkozást hoz létre és működtet				x
Motivációs levelet és önéletrajzt készít			x	
Diákmunkát végez		x		
SZAKMAI ISMERETEK				
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x	x		
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x	x		
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x	x		
Álláskeresési módszerek			x	
Vállalkozások létrehozása és működtetése				x
Munkaügyi szervezetek			x	
Munkavállaláshoz szükséges iratok		x		
Munkaviszony létrejötte		x		
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x	x		
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei			x	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)			x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x	x	x	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x	x	x	x
Elemi szintű számítógép használat	x	x	x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x
Köznyelvi beszédképesség	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Önfejlesztés	x	x	x	x
Szervezőképesség			x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Határozottság	x	x	x	x

MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Logikus gondolkodás	x	x	x	x
Információgyűjtés	x	x	x	x

2. Foglalkoztatás II. tantárgy

16 óra

2.1. A tantárgy tanításának célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

2.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

2.3. Témakörök

2.3.1. Munkajogi alapismeretek

4 óra

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: a tipikus munkavégzési formák az új Munka Törvénykönyve szerint (távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idénymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

2.3.2. Munkaviszony létesítése

4 óra

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselő szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok.

Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

2.3.3. Álláskeresés

4 óra

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresésben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskeresés, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe.

Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

2.3.4. Munkanélküliség

4 óra

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, beralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

2.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

2.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

2.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.2.	Leírás készítése		x		
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre		x		
2.4.	Tesztfeladat megoldása		x		

2.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés			x	
1.10.	szerepjáték		x		
1.11.	házi feladat			x	

2.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
11498-12 azonosító számú,
Foglalkoztatás I.
(érettségire épülő képzések esetén)
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 11498-12 azonosító számú, Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.			
	Nyelvtani rendszerezés 1	Nyelvtani rendszerezés 2	Nyelvi készségfejlesztés	Munkavállalói szókincs
FELADATOK				
Idegen nyelven:				
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)		x	x	x
alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x	x	x	x
szakmai önéletrajzot és motivációs levelet ír	x	x	x	x
állásinterjún részt vesz	x	x	x	x
munkakörülményekről, karrier lehetőségekről tájékozódik				x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez				x
munkával, szabadidővel kapcsolatos kifejezések megértése, használata	x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
Idegen nyelven:				
szakmai önéletrajz és motivációs levél tartalma, felépítése				x
egy szakmai állásinterjú lehetséges kérdései, illetve válaszai		x	x	x
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok				x
a munkakör alapkifejezései				x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x			x
Szakmai állásinterjún elhangzó idegen nyelven feltett kérdések megértése, illetve azokra való reagálás értelmező, összetett mondatokban	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Fejlődőképesség, önfejlesztés		x	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Nyelvi magabiztosság	x	x	x	
Kapcsolatteremtő készség		x	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Információgyűjtés		x	x	
Analitikus gondolkodás			x	
Deduktív gondolkodás			x	

3. Foglalkoztatás I. tantárgy

64 óra

3.1. A tantárgy tanításának célja

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok alkalmasak legyenek egy idegen nyelvű állásinterjún eredményesen és hatékonyan részt venni.

Ehhez kapcsolódóan tudjanak idegen nyelven személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni, a munkavállaláshoz kapcsolódóan pedig egy egyszerű formanyomtatványt kitölteni.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 64 tanóra egység keretén belül egyrészt egy nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve az állásinterjúhoz kapcsolódóan a legalapvetőbb mondatszerkesztési eljárások elsajátítása révén. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 6 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

3.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak:

idegen nyelvek

3.3. Témakörök

3.3.1. Nyelvtani rendszerezés 1

8 óra

A 8 órás nyelvtani rendszerezés alatt a tanulók a **legalapvetőbb igeidőket** átismétlik, illetve begyakorolják azokat, hogy munkavállaláshoz kapcsolódóan, hogy az állásinterjú során ne okozzon gondot a múlt, illetve a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó válaszok megfogalmazása. Továbbá alkalmas lesz a tanuló arra, hogy egy szakmai állásinterjún elhangzott kérdésekre összetett mondatokban legyen képes reagálni, helyesen használva az igeidő egyeztetést.

Az igeidők helyes begyakorlása lehetővé teszi számára, hogy mint leendő munkavállaló képes legyen arra, hogy a munkaszerződésben megfogalmazott tartalmakat helyesen értelmezze, illetve a jövőbeli karrierlehetőségeket feltérképezze. A célként megfogalmazott idegen nyelvi magbízottság csak az igeidők helyes használata révén fog megvalósulni.

3.3.2. Nyelvtani rendszerezés 2

8 óra

A 8 órás témakör során a diák a **kérdésszerkesztés, a jelen, jövő és múlt idejű feltételes mód**, illetve a **módbeli segédigék** (lehetőséget, kötelességet, szükségességet, tiltást kifejező) használatát eleveníti fel, amely révén idegen nyelven sokkal egzaktabb módon tud bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. A segédigék jelentéstartalmának precíz és pontos ismerete alapján alkalmas lesz arra, hogy tudjon tájékozódni a munkahelyi

és szabadidő lehetőségekről. Precízen meg tudja majd fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. **A kérdésfeltevés alapvető szabályainak elsajátítása** révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során. A szórend, a **prepozíciók és a kötőszavak** pontos használatának elsajátításával olyan **egyszerű mondatszerkesztési eljárások birtokába jut, amely** által alkalmassá válik arra, hogy az állásinterjún elhangzott kérdésekre relevánsan tudjon felelni, illetve képes legyen tájékozódni a munkakörülményekről és lehetőségekről.

3.3.3. Nyelvi készségfejlesztés

24 óra

/Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve/

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk során a diák rendszerezi az idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. E szókinccset alapul véve valósul meg az **induktív nyelvtanulási képességfejlesztés** és az **idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés** 6 alapvető társalgási témakör szavai, kifejezésein keresztül. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a célnyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- lakás, ház
- utazás,
- étkezés

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a célnyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

3.3.4. Munkavállalói szókingcs

24 óra

/Munkavállalással kapcsolatos alapvető szakszókingcs elsajátítása/

A 24 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 40 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák folyékonyan tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. Képes lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a célnyelvi országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését, illetve a szakmai önéletrajz és a motivációs levél megírásához szükséges rutint megszerzi. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókingcset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

3.4. A képzés javasolt helyszíne

Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák.

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

3.3.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett	x			

	rendszerezése				
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x			
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

3.3.6. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat			x	
1.2.	kiselőadás			x	
1.3.	megbeszélés			x	
1.4.	vita			x	
1.5.	szemléltetés			x	
1.6.	projekt		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		
1.8.	szerepjáték		x		
1.9.	házi feladat	x			
1.10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

3.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10525 - 12 azonosító számú
A szociális ellátás általános tevékenységei
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

Az) 10525 - 12 azonosító számú, A szociális ellátás általános tevékenységei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10525 - 12 A szociális ellátás általános tevékenységei	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat						Társadalomismeret				Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat				Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek										
	Tanulástechnikai gyakorlat	A reális énkép szerepe a szociális segítségben	A szakmai együttműködés készségei	A vesztések feldolgozása gyakorlat	A kongruens kommunikáció gyakorlása	A segítő kapcsolat eszközeinek alkalmazása	A szakmai kommunikáció fejlesztése	A család és életmód	Szociológiai alapismeretek	A társadalmi struktúra	A mai magyar társadalom	Szervezetszociológia	Gyakorlat a család és életmód körében	Szociológiai alapismereti gyakorlat	Szociálpolitikai monitorozás	Az intézmény megismerése	Szociálpolitikai alapismeretek	Szociálpolitikai beavatkozást fűződik szabályozás	A szociálpolitika intézményrendszer	Jogi és családjogi	A jóléti ellátások nem önkormányzati formái	A jóléti ellátások önkormányzati formái	Közigazgatási ismeretek	A szociális segítség etikája	
FELADATOK																									
Tiszteletben tartja a szolgáltatást igénybe vevők értékeit, autonómiáját, identitását, érdekeit szem előtt tartva oldja meg az etikai dilemmákat						X		X																	X
Munkája során kezeli előítéleteit, a szerep-összeférhetlenségeket						X	X																		X
A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat				X		X	X																		X
Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai illetékessége határait			X																						X
Alkalmazza az önismeret-fejlesztés, az önvédelem és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit	X	X			X																				X
A segítséget kérőkkel kapcsolatot épít ki, nondirektív, segítő beszélgetést folytat						X																			
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit			X		X		X	X				X	X												
Értelmezi a szolgáltatást igénybe vevő problémáit a fiziológiai, a társadalmi, pszichológiai és szociálpszichológiai folyamatok tükrében						X		X									X								
Értelmezi a társadalmpolitikai és szociálpolitikai jelenségeket, alapfogalmakat, alapvető összefüggéseket								X					X				X	X	X	X	X	X	X		
SAKMAI ISMERETEK																									
Az államigazgatás alapjai, a közigazgatási és hatósági eljárás szabályai, az																									X

Problémaelemzés és - feltárás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rendszerben való gondolkodás								x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

10525 - 12 A szociális ellátás általános tevékenységei	Pszichológiai és pedagógiai ismeretek						Pszichológiai gyakorlat		Egészségügyi alapismeretek			
	Pszichológiai alapismeretek	Szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok	Az életít pszichológiája	A személyiség pszichológiája	Szociálizáció	Pedagógiai alapismeretek	Gyermektanulmányok	Az életít pszichikus jellemzői	Az emberi test felépítése és működése	Kórok és kórok	A betegségek tüneti és a betegmegfigyelés szempontjai	A gondozás és a betegállítás lakus módszerei
FELADATOK												
Tiszteletben tartja a szolgáltatást igénybe vevők értékeit, autonómiáját, identitását, érdekeiket szem előtt tartva oldja meg az etikai dilemmákat		X	X	X	X	X	X	X				X
Munkája során kezeli előítéleteit, a szerep-összeférhetlenségeket		X	X			X	X	X				
A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat						X						
Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai illetékessége határait						X						X
Alkalmazza az önismeret-fejlesztés, az önvédelem és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit			X	X								
A segítséget kérőkkel kapcsolatot épít ki, nondirektív, segítő beszélgetést folytat												X
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit		X				X	X	X				
Értelmezi a szolgáltatást igénybe vevő problémáit a fiziológiai, a társadalmi, pszichológiai és szociálpszichológiai folyamatok tükrében	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Értelmezi a társadalmpolitikai és szociálpolitikai jelenségeket, alapfogalmakat, alapvető összefüggéseket												
SZAKMAI ISMERETEK												
Az államigazgatás alapjai, a közigazgatási és hatósági eljárás szabályai, az állam és az önkormányzatok felépítése, feladatai												
Jog, család- és gyermekjog, adatvédelem, a jóléti és társadalombiztosítási ellátások jogi keretei												
A szociális, az egészségügyi, a közoktatási és a gyermekvédelmi rendszer önkormányzati és nem önkormányzati keretei, formái, intézményrendszerük												

A szociálpolitika alapjai, az érdekek és ideológiák összefüggései, a szociálpolitika céljai, értékei és dilemmái; a problémának definiált társadalmi jelenségek és a megoldásukra hivatott állami beavatkozás technikái, eszközei, formái													
Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, az intézmények etikai kódexei, a szociális szakemberek kompetencia határai							X	X					X
Szociológiai alapfogalmak, szociológiai adatfelvételi módszerek													
A társadalmi struktúrát létrehozó, rejtett és láthatóvá tevő viszonyok, a társadalmi integráció, dezintegráció, szegregáció fogalma													
A társadalmi egyenlőtlenségek, a szegénység, a társadalmi integrációt veszélyeztető jelenségek és újatermelődésük okai, deviáns jelenségek a társadalomban, a veszélyeztetett csoportok és térségek jellemzői													
A mai magyar társadalom szerkezete, a társadalmi mobilitás jellemzői, a problémának definiált társadalmi jelenségek													
A helyi társadalom szerkezete, a helyi erőforrások és hiányok													
Az egyén társadalmi meghatározottsága, a társadalom ártó-védő hatásai	X	X	X	X	X	X	X						
A család és életmód fogalma, a családi életciklus, életút szakaszai, a család szocializációs szerepe, az átörökítés összefüggései	X	X	X	X	X	X	X						
Az életútinterjú készítésének fázisai			X			X	X						
Az emberi test felépítése, szerveződési szintjei, a szervrendszerek felépítése, működése és működésének szabályozási szintjei									X				
A gyermek biológiai fejlődését meghatározó tényezők, életkori szakaszok és jellemzői, rendellenes fejlődésre utaló, a kóros állapotot jelző tünetek			X	X	X	X			X	X	X	X	
Lelki jelenségek és folyamatok, a pszichológiai adatszerzés módszerei	X					X							
Személyiség-pszichológia, fejlődéslélektan és szociálpszichológia	X	X	X	X	X	X							
Vonzalmak és taszítások jellemzői, az előítéletek kialakulásának okai és működésének jellemzői		X	X	X	X	X							
A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői		X											

A konfliktusok fajtái és a konfliktuskezelés módszerei		x	x	x	x	x							
A segítség pszichológiai összefüggései		x											
Az önismeret forrásai, az én-védő technikák		x	x			x							
A kommunikáció csatornái, jellemzői, a nondirektív és a segítő beszélgetés jellemzői		x											
SZAKMAI KÉSZSÉGEK													
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Informatikai eszközök használata								x	x				
Információforrások kezelése								x	x				
Diagramm, nomogram olvasása, értelmezése, készítése									x				
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK													
Elhivatottság, elkötelezettség								x	x		x		x
Döntésképesség								x	x		x		x
Stressz-tűrő képesség								x	x		x		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK													
Empátia készség								x	x				x
Tolerancia								x	x				x
Kapcsolatteremtő készség								x	x				x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK													
Információgyűjtés								x	x		x		x
Problémaelemzés és - feltárás								x	x		x		x
Rendszerben való gondolkodás	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

4. Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat tantárgy

172 óra/180 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

4.1. A tantárgy tanításának célja támogatni az egyéni tanulási stratégiák kialakítását, a szociális képzés eredményes elvégzését; a segítő kapcsolat létesítéséhez és működtetéséhez szükséges készségek és a személyiség fejlesztése. A reális énkép kialakítása, a viselkedés kontrollálása. A szakmai önismeret fejlesztése és annak tudatosítása, hogy a szociális szakember számára a személyiség munkaeszköz. A nyílt és kongruens kommunikáció alkalmazása. A saját kommunikáció kontrollálása, a kommunikáció fejlesztésének módszereinek, eszközeinek bővítése

4.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Nem információkra, hanem a tanulók családban, a gyermekellátó és oktatási intézményekben, a kortárs csoportokban, szűkebb és tágabb társadalmi közegekben szerzett eddigi élettapasztalataira, önismeretére és személyiségének jellemzőire alapozva folynak a tréningyszerű foglalkozások, ahol a kölcsönös interakciók során felmérhetik saját és mások hatását a társas helyzetekben, társas kapcsolatokban.

4.3. Témakörök

4.3.1. Tanulástechnikai gyakorlat

36 óra/36 óra

A tanulást befolyásoló külső, belső és lelki (képességek, készségek, motiváció, érdeklődés, elvárások) tényezők

A tanulási módszerek, eszközök szerepe a hatékony tanulásban

Írás, olvasás, szövegértés, elemzés, visszaadás problémái; az egyes készségek fejlesztése

A modern technikai eszközök használatának előnyei

A sajátélményű tanulás

A szakmai tanulás a terepen

A vizsgadruk és kezelése

4.3.2. A reális énkép szerepe a szociális segítségben

30 óra/36 óra

A másik ismerete

Önismeret, önismeret-fejlesztés

A segítő szakmák hatása a személyiségre

Önvédelmi technikák

Rekreációs lehetőségek

A kiegész jelei

A kiegész elleni védekezés

- 4.3.3. A szakmai együttműködés készségei** **20 óra/20 óra**
 Az együttműködés szociálpszichológiai, csoportdinamikai összefüggései
 Az eltérő személyiségek, értékek, életstílus, kultúrák elfogadása a gyakorlatban
 Empátia
 Az előítéletek
 A konfliktusok
 Konfliktus-megoldási technikák és módszerek modellálása
- 4.3.4. A veszteségek feldolgozása gyakorlat** **20 óra/24óra**
 A személyes veszteségek
 A veszteségek feldolgozásának szakaszai
 A veszteségek feldolgozásának lehetőségei a csoportban
- 4.3.5. A kongruens kommunikáció gyakorlása** **20 óra/ 20 óra**
 A kommunikáció és a társas érintkezés kultúrája
 Az adekvát kommunikáció
 A sajátos kommunikációs jelzések értelmezése, tolerálása
 A saját kommunikáció kontrollálása és hatótényezőinek felismerése
 A nyílt és kongruens kommunikáció gyakorlása
 A metakommunikációs jelek értelmezése
 A kommunikációs zavarok és a kommunikációt zavaró körülmények felismerése
- 4.3.6. A segítő kapcsolat eszközeinek alkalmazása** **24 óra/24 óra**
 A kommunikáció szimmetriája és aszimmetriája
 A segítséget kérő ember kommunikációjának értelmezése
 A segítséget kérő ember kommunikációs hiányosságainak tolerálása
 Az emberi kiszolgáltatottság jeleinek felismerése
 Nondirektív kommunikáció
 A problémafeltárás kommunikációs eszközei
 A segítő beszélgetés
- 4.3.7. A szakmai kommunikáció fejlesztése** **22 óra/20 óra**
 Az írásos és a szóbeli kommunikáció és információszolgáltatás
 A kulturált vitakészség fejlesztése
 A meggyőzés kommunikációs eszközeinek alkalmazása
 A szakmai fogalomkészlet alkalmazása szóban és írásban
 A kliens kommunikációs készségének fejlesztése

4.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás):* 8-15 fős csoportokban szervezett csoportmunka, ennyi főre kialakított csoportszobában, ahol lehetőség van a körbeülésre

4.5. *A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)*

szabad interakciós, encounter, dráma, pszichodráma csoport strukturált gyakorlatok vagy más a csoportmunkára alkalmas technika

4.6. **A tantárgy értékelésének módja**

a foglalkozások célja az önismeret és a személyiség fejlesztése, ezért a teljesítmény és az értékelés mindig egyéni. A csoportos munka során a csoportvezető a választott módszernek megfelelően egyéni és csoportos visszajelzést ad. A fejlődés feltétele a jelenlét, amit a csoportvezető aláírásával igazol, és ez megfelel a követelmények teljesítésének. A vizsgára bocsátás feltétele igazolás, amely minimum „120 órás szakmai (60 óra kommunikációs, 60 óra személyiségfejlesztő) készségfejlesztés” teljesítéséről szól.

5. Társadalomismeret tantárgy **176 óra/144 óra***

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

5.1. A tantárgy tanításának célja

a társadalomban és a szűkebb környezetben érvényesülő társadalmi szabályok felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése, az előítéletek keletkezésének okaival való szembenézés, a társadalom struktúrájának, működésének megismerése, az egyenlőtlenségek, a szegénység kialakulásának területi és társadalmi okai, jellemzői és csökkentésük eszközeinek értelmezése.

5.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai társadalomismeret, a történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, valamint társadalomföldrajzi információk, a demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái.

5.3. Témakörök

5.3.1. A család és életmód

50 óra/50 óra

A család fogalma és funkciói és ezek történelmi változása

A család helye, szerepe, szerkezete, jelentősége, működése és működési zavarai

Az életmód, életvitel összetevői

Az életmódkutatás technikái

Családi és társadalmi szerepek

Az emberi szükséglete rendszere

A család szocializációs szerepe, a családi gazdálkodás

A családi életciklus, életút

Az életútinterjú tervezése, szervezése, készítése, feldolgozása és értelmezése
A kultúra, szubkultúra, hagyományok, életmód, szokások, életvitel fogalma, meghatározó tényezők, összetevők
Értékek, normák, szankciók; normáktól való eltérés
A család szerkezete és annak ábrázolása
A család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás
A család szerepe a társadalmi egyenlőtlenségek újratermelésében
A gyerek, az idős, a beteg és a fogyatékos ember helye a családban, magányosság a családon belül

5.3.2. Szociológiai alapismeretek *40 óra/24óra*

A társadalom fogalma, működése
A szociológia alapfogalmai és alapvető összefüggései, a társadalom megismerésének sajátosságai
A szociológiai adatfelvétel módszerei: megfigyelés, dokumentumelemzés, kísérlet és a kérdezős technikák
A társadalom összetételét mutató adatok (életkori, egyéb demográfiai megoszlás, nemzetiségi, etnikai összetétel, foglalkozási szerkezet, stb.) értelmezése és ábrázolási technikái
A helyi társadalom szerkezete és jellemzői
A helyi erőforrások és hiányok felmérésének dimenziói és módszerei

5.3.3. A társadalmi struktúra *36 óra/20óra*

Alapfogalmak (társadalmi struktúra, rétegződés, státusz, státuszcsoport)
A struktúrát generáló és manifeszt viszonyok
Az egyén társadalmi meghatározottsága
Társadalmi újratermelés, újratermelődés
A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelésének, újratermelődésének okai, mechanizmusai
A társadalmi egyenlőtlenségek dimenziói, ezek feltárásának és ábrázolásának technikái
A társadalom ártó-védő hatása
Különbözőség, másság
A deviancia fogalma, elméletei, kialakulásuk okai, társadalmi megítélése és annak változása
A társadalmi integráció, dezintegráció fogalma, folyamata
Az anómia jelensége, megjelenése a társadalomban

5.3.4. A mai magyar társadalom *30 óra/30 óra*

A mai magyar társadalom szerkezete, térbeli jellemzői,
Az egyenlőtlenség fogalma, dimenziói a mai magyar társadalomban,
A szegénység és depriváció értelmezése és jellemzői
A szegénység szubkultúrája

A társadalmi integrációt veszélyeztető jelenségek: munkanélküliség, hajléktalanság, a cigányság hátrányainak halmozódása, kirekesztés, előítéletek
 A deviáns jelenségek a társadalomban, okai, formái, mérete és szociológiai jellemzői a mai Magyarországon

A veszélyeztetett csoportok és térségek, diszkrimináció

A társadalom, a család és az iskola szerepe az egyenlőtlenségek, a szegénység mérséklésében és újratermelésében

A társadalmi mobilitás fogalma és jellemző

5.3.5. Szervezetszociológia

20 óra/20 óra

A szervezet fogalma, a bürokratikus szervezet

A szervezetek, mint nyílt rendszerek kialakulását, működését és megváltozását befolyásoló tényezők; belső és külső kapcsolatok

A szervezeti struktúrák: munkamegosztás, hatáskör, koordinációs eszközök, konfiguráció, döntési szintek, szabályzatok, célok, küldetés, hatékonyság

A szociális ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményeik

A szociális és gyermek ellátási intézmények, mint szervezetek

A döntési szintek és szabályok

A kliens, a gyermek helye az ellátás folyamatában, az ellátó intézményekben

5.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, vagy könyvtár

5.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)					Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-	bontás	Osztály-	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek						
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x					
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x					
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása				x		

	jegyzeteléssel				
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

5.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat			x	
1.2.	kiselőadás	x			
1.3.	megbeszélés		x		
1.4.	vita		x		
1.5.	szemléltetés			x	
1.6.	kooperatív tanulás		x		
1.7.	házi feladat	x			

5.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

6. Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat tantárgy 86 óra/144 óra*
180 óra ögy/70 óra ögy

** 13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés/9-13. évfolyamon megszervezett képzés*

6.1. A tantárgy tanításának célja:

Olyan módszerek, technikák, praktikus információ szerzési lehetőségek nyújtása, alkalmazásuk gyakorlása, amelyek segítségével a tanulók képesek lesznek feltárni, megérteni az őket körülvevő társadalom az elemi jellemzőit, összefüggéseit, a szociálpolitika és a szociálpolitikai intézmények működését.

6.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai társadalomismeret, a történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, valamint társadalomföldrajzi információk, a demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái.

6.3. Témakörök

6.3.1. Gyakorlat a család és életmód körében **18 óra/50 óra/
36 óra ögy/18óra ögy**

Egy, a tanulók által kiválasztott (nem a szociális ellátás klienseként élő) család egy felnőtt tagjával készített életútinterjú előkészítése, megvalósítása, értelmezése és feldolgozása; az Szvk-ban előírt formában: („Párbeszéd formában, minimum 15 oldalon leírt, önállóan felvett életútinterjú”).

6.3.2. Szociológiai alapismereti gyakorlat **8 óra/16 óra/
46 óra ögy/ 9 óra ögy**

A tapasztalatok értelmezése a szociológia alapfogalmainak és alapvető összefüggéseinek rendszerében.

A szociológiai adatfelvétel módszereinek alkalmazása (megfigyelés, dokumentumelemzés, kísérlet és a kérdezős technikák).

A társadalom összetételét mutató adatok értelmezése és ábrázolása

Adatgyűjtés és értelmezés a helyi társadalom szerkezetének és jellemzőinek tárgykörében.

A helyi erőforrások és hiányok felmérési technikáinak gyakorlása.

6.3.3. Szociálpolitikai monitorozás **40 óra/42 óra/**

38 óra ögy/20 óra ögy

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszerük.

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő, elérhető szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, köznevelési, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézmények monitorozás-szintű megtekintése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése.

A jóléti ellátások és támogatások rendszerének megismerése, az ellátások megszerzésének feltételeinek és szabályainak áttekintése.

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak a specializáció, az elsajátítani kívánt konkrét szakképesítés kiválasztásához.

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról.

6.3.4. Az intézmény megismerése

20 óra/36 óra/

60 óra ögy/23 óra ögy

A monitorozás során megismert intézményekből a tanulók érdeklődésüknek megfelelően választanak, hogy az adott intézményt részletesebben megismerjék.

Az intézmény helye a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, közigazgatási rendszerben; az adott település ellátási rendszerében.

Az intézmény profilja és tevékenységének rendszere.

Az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének megismerése.

Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, pénzforrási lehetőségeinek feltárása.

Az intézmény belső struktúrájának, tárgyi feltételeinek, működésének, fenntartásának, döntési folyamatának megismerése.

A kínált szolgáltatások és a kliensek szükségletei közötti viszony feltárása.

Információk gyűjtése a szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeiről, lehetőségeiről.

Az alkalmazott szupervízió formái; a munkacsoportok közötti együttműködés.

Az intézmény adminisztrációja.

A gyakorlat során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról.

„Az előzetesen megvalósított, egybefüggő, két hetes gyakorlatról szóló Napló”.

6.4. A képzési helyszín jellege

Az iskolai feldolgozásokhoz átlagos tanterem, vagy könyvtár

Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, szociális igazgatási rendszerben; az adott település

ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében.

6.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)					Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-	bontás	Osztály-	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek						
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x					
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x					
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x					
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x					
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok						
2.1.	Írásos elemzések készítése	x					
2.2.	Leírás készítése	x					
3.	Képi információk körében						
3.1.	organikus rajz értelmezése	x	x				
3.2.	organikus rajz készítése leírásból	x	x				
4.	Komplex információk körében						
4.1.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x					

6.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási	A tanulói tevékenység	Alkalmazandó eszközök
---------	----------------------	-----------------------	-----------------------

	módszer neve	szervezeti kerete			és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoporth	osztály	
1.1	magyarázat	x			
1.2.	kiselőadás	x			
1.3.	megbeszélés	x			

6.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A gyakorlat során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról, s ezt a naplót, mint a vizsgára bocsátás egyik SzVK szerinti feltételét leadják a képző intézménynek/iskolának („Az előzetesen megvalósított, egybefüggő, két hetes gyakorlatról szóló Napló”).

7. Szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek tantárgy

136 óra/162 óra*

* 13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés/9-13. évfolyamon megszervezett képzés

7.1. A tantárgy tanításának célja:

Közvetíteni azokat a fogalmakat, összefüggéseket, amelyek a szociálpolitikát, mint önálló diszciplínát és a társadalmi integráció megteremtésére és megőrzésére törekvő szakmai gyakorlatot meghatározzák; bemutatni azokat az ideológiákat, érdekeket, értékeket, amelyek befolyásolják a mindenkori gyakorlatot, az alkalmazott technikákat és eszközöket. Alapismereteket nyújtani az állam-, és jogtudomány témaköréből, alkalmazható tájékozottságot nyújtani a szociális szolgáltatások, a gyermekjólét és gyermekvédelem területén érvényesülő jogszabályokról, a közigazgatási eljárás szabályaival felvértezni a majdani szociális szakembereket, hogy a gyermekek, családok, csoportok, közösségek és a különböző szociális problémákkal küzdő kliensek érdekérvényesítését támogathassák.

7.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai társadalomismeret, a történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, valamint társadalomföldrajzi információk.

7.3. Témakörök és elemeik

7.3.1. Szociálpolitikai alapismeretek

20 óra/22 óra

A társadalmpolitika, szociálpolitika, jóléti politika, szegénypolitika fogalma
A szociálpolitika, mint önálló diszciplína, és mint a társadalmi integritás megőrzésének eszköze, alapvető összefüggései, feladata, intézményrendszere
A szociálpolitika céljai, az értékek szerepe a szociálpolitikában: szabadság, egyenlőség, szolidaritás, tolerancia, igazságosság; az értékek érvényesítésének dilemmái

Az ideológiák (liberalizmus, konzervativizmus és a szociáldemokratizmus) jóléti politikája és az érdekek szerepe a szociálpolitikában; többszektorúság és finanszírozás a szociális ellátások területén

A szükségletek rendszere és a szükséglet-kielégítés módjai

A piac szerepe a szükségletek kielégítésében, a piaci működés differenciáló hatása következtében jelentkező szociális problémák

Az állami újraelosztás és az állami beavatkozás eszközei: piac-befolyásoló intézkedések, adópolitika, pozitív diszkrimináció, stratégiai szabályozás, stb.
Alapelvek: biztonságra törekvés, prevenció, finanszírozhatóság, kiszámíthatóság, a ráfordítások és biztonság egyensúlya, megfelelő időben, a szükséges ideig, szubszidiaritás, a kevésbé választhatóság, értékmegőrzés, rászorultság, érdemesség elve

A problémának definiált társadalmi jelenségek és a hozzájuk kapcsolódó intézkedések, ellátások

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszere

Az ellátás technikai, dilemmái: prevenció-korrekció, integráció-szegregáció, pénzügyi-természetbeni, normativitás - diszkrecionalitás, univerzalitás-szelektivitás, hatékonyság- hatásosság, autonómia-kontroll

7.3.2. Szociálpolitikai beavatkozást igénylő problémák 16 óra/20 óra

A szegénység, munkanélküliség, a munkaképes korúak inaktivitását csökkentő intézkedések, a lakhatási költségek növekedése, a hajléktalanság, előregedés, devianciák, a fogyatékosok hátrányai

A gyermekek hátrányai, a diszkrimináció és a társadalmi kirekesztés, a migráció, a menekültek

A szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézményrendszer feladatai és működésük

A támogatások rendszere, megszerzésének feltételei és szabályai

Az ellátottak helye az intézményi struktúrában, a jogosultságok érvényesítésének lehetőségei és akadályai

A diszkrimináció és a társadalmi kirekesztés

Területi differenciálódás

7.3.3. A szociálpolitika intézményrendszere

10 óra/12 óra

A szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézményrendszer feladatai és működésük

Az állami, önkormányzati, egyházi és civil szféra intézményei

A térség intézményeinek köre

A támogatások rendszere, megszerzésének feltételei és szabályai

Az ellátottak helye az intézményi struktúrában, a jogosultságok érvényesítésének lehetőségei és akadályai

A segítő szakmák szerepe az ellátásban

-

7.3.4. Jogi és családjogi alapismeretek

18 óra/22 óra

Átfogó ismeretek nyújtása az állam- és a jogtudomány fogalomrendszeréről, az államszervezet felépítéséről, alkotmányos alapjairól

Az állam fogalma és funkciói, az állam történeti változásai

A hatalmi ágak megoszlása

A jogszabályok hierarchiája

Az emberi és polgári jogok szabályai; a személyiség- és adatvédelem szabályai

Az Alkotmánybíróság, az alapvető jogok biztosa

Jog- és adatvédelem, a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok nyilvánosságának egymáshoz való viszonya

Az adatvédelem jogi garanciái

A gyermekek jogairól szóló nemzetközi megállapodások és hazai jogszabályok

A gyermek és fiatalkorúak büntethetősége, a gyermek és fiatalkorúak

büntetésének irányelvei, a velük szemben alkalmazható büntetési tételek

A családjogi törvény

Gyermekek és szülői jogok, köteleességek

A szociális jogok és szociális minimumok

Ellátott-jogi és gyermekjogi képviselő

7.3.5. A jóléti nagyrendszerek

20 óra/22 óra

A jóléti védelem keretei, formái

A társadalombiztosítási rendszere, az egészségbiztosítási és nyugdíjbiztosítási ellátások

A családtámogatások

A foglalkoztatással összefüggő ellátások

A munkaerő - piaci szolgáltatások és a foglalkoztatást elősegítő támogatások

A munkanélküliek ellátásai

A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései

A hajléktalan személyek ellátásai

Munkajogi szabályok (Munkatörvénykönyv): munkaviszony tartama, létesítése, megszüntetése, munkaidő, szabadság, bérezés, érdekvédelem, érdekegyeztetés

Közalkalmazotti, közszolgálati jogviszony létesítése, tartalma, megszüntetése

Közalkalmazotti besorolás, előmenetel, továbbképzési rendszer, működési

nyilvántartás

Az egyházi, a civil, a nonprofit és a közhasznú szervezetek szerepe, lehetőségei a jóléti ellátásban

7.3.6. A lokális ellátások

20 óra/22 óra

Önkormányzati szociális, gyermekjóléti illetve gyermekvédelmi ellátások: pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátások a szociális és a gyermekvédelmi törvényben és kapcsolódó jogszabályaikban
A jogi szabályozás, alapelvei, rendszere és szereplői
A törvényben szabályozott ellátások és intézményei
A gyermekek jogairól szóló nemzetközi megállapodások és hazai jogszabályok
A gyermek és fiatalkorúak büntethetősége, a gyermek és fiatalkorúak büntetésének irányelvei, a velük szemben alkalmazható büntetési tételek
A családjogi törvény
A szülői jogok és kötelezettségek; a felügyeleti jog, és a gyámság
A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései
Munkanélküliek és a hajléktalan személyek önkormányzati ellátásai

7.3.7. Közigazgatási ismeretek

20 óra/20 óra

A közigazgatás alapfogalmai
Az állam és az önkormányzatok felépítése, hatáskörei
Alapismeretek a jogalkalmazás és jogérvényesítés lehetőségeiről
A helyi önkormányzás alapelvei, az önkormányzati rendszer általános sajátosságai
Az önkormányzati feladatok és hatáskörök rendszere
A települési önkormányzat szervei
Lokális hatalmi szervek és szervezetek (kormányhivatalok, járási hivatalok) feladatai
A közigazgatási eljárás jogi szabályai, alapfogalmai, alapeljárás, jogorvoslat, végrehajtás
Hatósági bizonyítvány, igazolvány, nyilvántartás
A közigazgatási eljárás adminisztrációja

7.3.8. A szociális segítség etikája

12 óra/22 óra

A társadalmi és a szakmai etika
A szociális munka etikai szabályai
Az emberi értékek, méltóság és autonómia tisztelete a szociális ellátás gyakorlatában
A gyermekek autonómiájának, méltóságának, identitásának, magukkal hozott értékeinek, normáinak tiszteletben tartása
A szociális munka értékei és az etikai kódex előírásai
A szociális szakember szerepei, felelőssége
A szakmai kompetenciahatárok és az együttműködés etikája

Az előítéletek hatása a szociális segítségben

Az együttműködés etikai szabályai, a szakmai titoktartás és korrekt tájékoztatás módjai

A szakmai etikai dilemmák értelmezése és megoldási módjai

A szakmai etikai szabályok ismerete és alkalmazása

7.4. A képzési helyszín jellege

Átlagos tanterem vagy könyvtár

7.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)					Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-	bontás	Osztály-	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek						
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x					
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x				
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x					
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel				x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása				x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x					
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x					
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok						
2.1.	Írásos elemzések készítése	x					
2.2.	Leírás készítése	x					

2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

7.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x		
1.3.	kiselőadás	x	x		
1.4.	megbeszélés		x	x	
1.5.	vita		x		
1.6.	házi feladat	x			

7.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

8. Pszichológiai és pedagógiai ismeretek tantárgy

154 óra/162 óra*

* 13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés/9-13. évfolyamon megszervezett képzés

8.1. A tantárgy tanításának célja: alapismereteket és alapfogalmakat szolgáltatni az emberei pszichikumról, a személyiségről, a személyiség fejlődéséről és a társas érintkezés sajátosságairól. A pszichológiai és szociálpszichológiai módszerek ismertetésével hozzásegíteni a tanulót ahhoz, hogy saját szemléletének formálásakor támaszkodhasson az elméleti hátterekre. Igénye legyen munkájában az individuális különbségek figyelembe vételével alkalmazni a pedagógiai módszereket.

8.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai történelem és filozófia tantárgyak kultúrtörténeti fejezetei

8.3. Témakörök és elemeik

8.3.1. Pszichológiai alapismeretek

18 óra/16 óra

A pszichológia alapvető fogalmai és összefüggései; lelki jelenségek és folyamatok

A motiváció; az érzelmek; a megismerés (észlelés, percepció, figyelem, érdeklődés, emlékezet, képzelet, gondolkodás); a tudatállapotok

Személyészlelést befolyásoló tényezők: szociokulturális környezet, empátia, önértékelés, intellektuális, emocionális jellemzők

A munka során alkalmazható pszichológiai megismerési módszerek: megfigyelés, dokumentumelemzés, kérdezés, kísérlet

A szükségletek rendszere, a szükséglet-kielégítés hiányainak jelei

8.3.2. Szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok

30 óra/34 óra

A szociálpszichológia fogalma, tárgyköre

A társadalom kisebb és nagyobb egységeiben működő jelenségek, szabályszerűségek felismerése

A csoport hatása az egyénre, csoportközi viszonyok, a verbális, nonverbális és a metakommunikációs jelzések érvényesülése és hatása

Tömeg, közösség, társadalmi nagycsoport, a csoport szerepe az elsődleges és a másodlagos szocializációban

A társas érintkezés sajátossága, a kommunikáció elmélete, szociálpszichológiai fogalmak és folyamatok

Csoportdinamikai jelenségek és folyamatok

Szociális identitás kialakulása, szociális tanulás

Attitűdök, énvédő funkciók

A sztereotípiák, stigmák, az emberi vonzalmak és taszítások, játszmák

Az előítélet kialakulása és okai

Az előítéletek csoportfolyamatokat befolyásoló hatása

A szerep, a szerepstruktúrák, szerep-összeférhetlenségek, szerepkonfliktusok

Konfliktusok és a konfliktuskezelés

Konformitás és nonkonformitás

A konfliktusok keletkezése és megoldásának technikája

Az eltérő fejlődésből eredő hátrányok: sérült gyermek a családban; sérültek a társadalomban

A szociálpszichológiai ismeretek gyakorlati alkalmazása a problémák felismerésében, kezelésében, megoldásában

8.3.3. Az életút pszichológiája

36 óra/34 óra

Az ember életkori fejlődésének szakaszai, gyermekkor, serdülőkor, ifjúkor, felnőttkor, idősor, ezek fejlődési sajátosságai, az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők jellegzetességei

Az emberi pszichikum fejlődésének, érésének folyamata

A szenzomotoros és a kognitív fejlődés menete

Az ember megismerő tevékenységének területei, törvényszerűségei és azok időbeli lefolyása

A fejlődés, érés, nevelés összefüggése

Az anya-gyerek kapcsolat jelentősége a gyermek érzelmi, szociális és értelmi fejlődésében, szeparáció és hospitalizáció

A motiváció, az érzelem és az akarat összefüggései és fejlődésmenete

A játékfejlődés jellemzői a különböző életkori szakaszokban

Az átlagtól eltérő fejlődés jellemzői, a tünetek jelentősége, a fejlesztés lehetőségei

Fejlődési, beilleszkedési és viselkedési zavarok, tanulási nehézségek, agresszió, pszichoszomatikus tünetek

Az énkép, identitás, önbecsülés és önállóság kialakulásának folyamata, az érzelmi akarati, élet fejlődésmenete

Az előítéletek életutat befolyásoló hatása

A kortárs csoportok szerepe az egyes életkori szakaszokban

Fejlődési és járulékos krízisek

A játék, tanulás és munka személyiségalkotó hatásai

Válságok az életciklusokban

Társadalmi traumák, a társadalmi körülmények pszichikus hatásai

Hozzászokások, függőségek, szenvedélyek

A veszteségek fajtái, pszichikus hatása és feldolgozásuk folyamata (a gyász lélektana, gyászreakciók), módszerei

8.3.4. A személyiség pszichológiája

22 óra/34 óra

A személyiség fogalma, személyiség elméletek (pl. típusok, behaviorista elméletek, kognitív személyiségelméletek, vonás elméletek, pszichoanalitikus elméletek, holisztikus elméletek, humanisztikus személyiségelméletek)

Személyiség típusok

Az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők hatása a személyiségfejlődésre

A személyiség szerkezete, alakulása a kultúra, a család és a kortárs csoport hatására, vizsgálata;

Énkép, éntudat, önértékelés, játszma, elhárító mechanizmusok

Empátia

Személyiségzavarok, fejlődészavarok és a deviáns viselkedés

A serdülők és az ifjúkorúak inadaptációja

A felnőtt személyiség- és viselkedészavarai

A viselkedési rendellenességek és kezelésük, terápiájuk

8.3.5. Szocializáció

18 óra/10 óra

A szocializáció fogalma és folyamata

A szocializációs színterek és hatások: anya, család, kortárs csoport, gyermekintézmények, kiemelten az iskola, munkahely, társadalmi szervezetek és intézmények, a kulturális minták és normák

A szociális identitás

Az előítéletek szocializációt befolyásoló hatása

8.3.6. Pedagógiai alapismeretek

30 óra/34 óra

A nevelés fogalma, célja, feladatai, a nevelési folyamat törvényszerűségei

A nevelési folyamat résztvevői

A gyermek megismerésének lehetőségei, módszerei, a módszerválasztást befolyásoló tényezők

Közvetett és közvetlen nevelési módszerek

A nevelő személyisége, nevelésben betöltött szerepe

Nevelési stílusok és attitűdök

Sikerek és kudarcok a nevelésben

Egyéni, csoportos, közösségi nevelés lehetőségei, formái

Pedagógiai folyamatok tudatos tervezése, elemzése a nevelőmunkában

A gyermek környezetének kialakítása az életkornak megfelelő, öntevékeny, szabad mozgás és játék feltételeinek megteremtése

Egyéni képességek kibontakoztatásának lehetőségei

A csoportban nevelkedő gyermek nehézségeinek megismerése, a beilleszkedés elősegítése pedagógiai eszközökkel, módszerekkel

A gyermek etnikai, vallási és kulturális sajátosságainak, hagyományainak és szokásainak figyelembevétele

Tanulási folyamat, a tanulás segítése, a tanulási nehézségek

Egyéni bánásmód alkalmazása

Korai fejlesztés, sajátos nevelési igény szükségességének felismerése, fejlesztési módszerek

A sajátos ütemű fejlődés megnyilvánulási jelei, a gyógypedagógiai segítséget igénylő problémák

A sajátos szükségletű gyermekek oktatásának, fejlesztésének intézményei, lehetőségei

Az előítéletek működésének oktatást befolyásoló hatása

8.4. A képzési helyszín jellege

Átlagos tanterem vagy könyvtár

8.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

8.5.1. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)					Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-	bontás	Osztály-	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek						
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok						

2.1.	Írásos elemzések készítése	x		x	
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x		x	
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x		x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x		x	
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x		x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x		x	
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x		x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

8.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x		x	
1.2.	elbeszélés	x		x	
1.3.	kiselőadás	x		x	
1.4.	megbeszélés	x		x	
1.5.	vita	x		x	
1.6.	szemléltetés	x		x	

8.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

9. Pszichológiai gyakorlat tantárgy

36 óra/72 óra*

103 óra ögy/54 óra ögy

* 13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés/9-13. évfolyamon megszervezett képzés

9.1. A tantárgy tanításának célja:

Élményeket, tapasztalatokat és ismereteket nyújtani a személyiségfejlődés szakaszairól, a különböző élethelyzetek pszichés összefüggéseiről. Erősíteni a tanulók holisztikus szemléletét, segíteni a személyes tapasztalatok, a saját személyes életút pszichikus összefüggéseinek feldolgozását.

9.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai történelem és filozófia tantárgyak kultúrtörténeti fejezetei, a saját élmények, tapasztalatok.

9.3. Témakörök és elemeik

9.3.1. Gyermektanulmányok

18 óra/54 óra/

70 óra ögy/30óra ögy

Helyszínek vagy életkori csoportok alapján egy-egy gyerek viselkedésének megfigyelése

Helyszínek:

bölcsőde
óvoda
általános iskola, középiskola
ifjúsági klub
gyermekotthon, átmeneti otthon
család

Életkori csoportok:

csecsemő- és kisgyermekkor (0-3 év)
óvodáskor (3-6 év)
iskoláskor (6-10 év)
prepubertáskor (10-14 év)
pubertáskor (14-18 év)

Eltérő környezetben – vérszerinti családban, nevelőszülőknél vagy gyermekotthonban nevelkedő azonos korosztályba tartozó egy-egy gyermek viselkedésének megfigyelése és összehasonlítása

9.3.2. Az életút pszichikus jellemzői

18 óra/36 óra
33óraögy/24 óra ögy

Feltárni az elkészített életút interjú alanyának pszichikus jellemzőit

A társadalmi jelenségek pszichés okainak megismerése

Az ember viselkedésének és döntéseinek megértése

Az előítéletek életutat befolyásoló hatása

9.4. A képzési helyszín jellege

A tanulók által kiválasztott helyszín (család vagy intézmény), a feldolgozó órákon az iskola átlagos berendezésű tanterme, csoportszobája

9.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontositása)
		Egyéni	Csoport- bontás	Osztály- keret		
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x				
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x				
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x				
1.4.	Információk önálló rendszerezése	x				
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.1.	Írásos elemzések készítése	x				
2.2.	Leírás készítése	x				
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x	x		
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése	x	x	x		

	szóban				
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x	x	
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x		
1.2.	elbeszélés	x	x		
1.3.	kiselőadás	x	x		
1.4.	megbeszélés	x	x		
1.5.	vita	x	x		

9.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

10. Egészségügyi alapismeretek tantárgy

100 óra/108 óra*

** 13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés/9-13. évfolyamon megszervezett képzés*

10.1. A tantárgy tanításának célja:

A holisztikus egészségszemlélet kialakítása érdekében alapfokú ismereteket nyújtani az emberi test felépítéséről és működéséről, a megbetegítő tényezőkről az egyes betegségcsoportok tüneteiről, a betegségek lefolyásáról és a gyógykezelés laikus módszereiről

10.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei

10.3. Témakörök és elemeik

10.3.1. Az emberi test felépítése és működése

16 óra/28 óra

Az emberi test felépítése, működése, és szerveződési szintjei
(Funkcionális anatómia)

Szimmetria síkok és irányok

Sejtek, szövetek, szervek, szervrendszerek, szervezet

A szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe

A kültakaró

A mozgásszerv-rendszer

A légzőrendszer

A keringési rendszer

Az emésztőrendszer

A kiválasztórendszer

A szaporodás szervrendszere

A belső elválasztású mirigyek rendszere

A nyirokrendszer és az immunrendszer

Az érzékszervek

Az idegrendszer

A szervrendszerek működésnek szabályozása

A szervezet egyensúlyi állapotát meghatározó mechanizmusok

Idegi és endokrin szabályozás

Az emberi élet fejlődési szakaszai, a méhen belüli fejlődés, és az egyes szakaszok testi jellemzői

10.3.2. Kórok és kórokok

20óra/20 óra

Az egészség és a betegség fogalma, holisztikus értelmezése

Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők, a természetes és mesterséges környezet hatása az egészségre

Biológiai, pszichikus és szociális kórokok

A betegségek rizikófaktorai

A betegségek lefolyása

Tipikus kóros reakciók

Degeneráció

Sorvadás, elhalás

Heveny és idült gyulladás

Kóros immunreakciók

10.3.3. A betegségek tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai

40 óra/40 óra

Az élettani adatok

Az állapotváltozások, a kórokok és kóros reakciók, a betegségek tünetei,
az állapotváltozások és a betegmegfigyelés szempontjai
Kórokok és kóros reakciók, a betegségek tünetei
A főbb betegségcsoportok és tüneteik
Belgyógyászati betegségek
Sebészeti beavatkozást igénylő állapotok
Ideggyógyászati megbetegedések
Bőrgyógyászati betegségek
Reumatológiai betegségek
A fül, az orr és a gége megbetegedései
A szem betegségei
A fog és a száj betegségei
Urológiai betegségek
Nőgyógyászati betegségek
A csecsemő- és a gyermekkor betegségei

10.3.4. A gondozás és a betegellátás laikus módszerei 24 óra/20 óra

A gondozás fogalma, célja, feladatai
A gondozás célcsoportjai, tevékenységformái
A szükséglet-kielégítés és a gondozás komplexitása
Az autonómia megőrzésének lehetősége a gondozás folyamán
Az aktivitás fontossága és fenntartásának lehetőségei
A gondozási folyamat tervezése
A házipatika szerepe, a gyógyszerkezelés szabályai, a fertőtlenítőszeres és eljárások
A fizikális és természetes gyógymódok
A házi-patika szerepeinek és gyógyszereinek összeállítása
A fertőtlenítőszeres és eljárások alkalmazása
A gyógyszerek bejuttatása a szervezetbe
A gyógyszerelés hatásainak és esetleges mellékhatásainak megfigyelése, megfigyelési szempontok szerint
A gyógyszerelés, gyógyszerkezelés, gyógyszereltárolás szabályai és gyakorlata

10.4. A képzési helyszín jellege

Átlagos tanterem vagy egészségügyi szaktanterem és demonstrációs terem

10.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)				Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport- bontás	Osztály- keret		
1.	Információ feldolgozó tevékenységek					
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x				
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok					
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x			
2.2.	Leírás készítése	x	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x				
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x				
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x				
3.	Képi információk körében					
3.1.	anatómiai rajz értelmezése	x				

3.2.	anatómiai rajz elemzése, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
4.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x	x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x	x		
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

(ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.2.	elbeszélés	x			
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés	x			

10.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

**A 10559-12 azonosító számú
Elsősegélynyújtási feladatok
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei**

A 10559-12 azonosító számú, Elsősegélynyújtási feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

A 10559-12 Elsősegélynyújtási feladatok megnevezésű	Népegészségügyi ismeretek			Az elsősegélynyújtás gyakorlata	
	A társadalmi helyzet és az egészség	Közegészség	Egészségmegőrzés	Mechanikai sérülések, gyermekbetegségek ellátása	Veszélyeztető állapotok
FELADATOK					
Felismeri a közvetlen életveszélyt					x
Felismeri az egészségi állapot gyors megváltozását	x			x	x
Megméri, rögzíti az életműködés főbb adatait, elvégzi a testsúly és testmagasság mérését Elsősegélyt nyújt heveny rosszullétek, belgyógyászati kórképek, mérgezések, sebészeti beavatkozást igénylő balesetek esetén				x	x
Alkalmazza a szükséges első-segélynyújtási módszereket, eszközöket				x	x
Szükség esetén mentőt vagy sürgősségi segítséget hív	x				x
Segítséget nyújt a fedél nélkül élők elemi fizikai ellátásában	x				x
SZAKMAI ISMERETEK					
Az egészség holisztikus értelmezése			x		
Népegészségügyi alapismeretek		x			
A társadalmi helyzet és az egészség	x				
A leggyakoribb gyermekbetegségek és tüneteik, a tünetek enyhítésének technikái és módszerei gyermekkorban, védőoltások és kísérő tüneteik				x	

Egészségmegőrzés		x			
Az életműködés adatai				x	x
Az életműködés adatainak értelmezése				x	x
Az elsősegélynyújtás gyakorlata				x	x
A légutak átjárhatóságának biztosítási technikái				x	
Az eszméletlen beteg ellátásának technikái					x
A stabil oldalfekvés biztosításának módjai				x	
A vérzések jellemzői és ellátásuk technikái				x	
Áramütés jelei és a segítségnyújtás lehetőségei, módszerei, technikái				x	
A háztartási balesetek sérülései, ellátásuk				x	
A cukorbetegség jelei és a cukorbeteg ellátásának lehetőségei				x	
A törések jellemzői és ellátásuk lehetőségei				x	
A fagyások jellemzői és ellátásuk lehetőségei, módszerei				x	
Az égési sérülések jellemzői és ellátásuk módszerei, technikái				x	
Mérgezők jellemzői és a segítségnyújtás módszerei, technikái				x	
Az éhezés, a kiszáradás jelei és a segítségnyújtás módszerei, technikái					x
A sokkos és görcsös állapotok és a segítségnyújtás módszerei, technikái					x
Orvosi segítségkérés, mentőhívás					x
Tűzoltóság, katasztrófavédelem értesítése					x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x	x	x	x	
A hírközlési eszközök használata					x

Az elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök és kötszerek használata				x	x
Szakmai nyelvű beszédképesség	x	x	x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Döntésképeség				x	x
Szervezőképesség				x	x
Stressztűrőképesség				x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Adekvát kommunikáció				x	x
Segítőkézség				x	x
Kapcsolatteremtő készség				x	x
MÓDSZER KOMPETENCIÁK					
Helyzetfelismerés				x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés				x	x
Általános ismeretek speciális helyzetekben való alkalmazására vonatkozó készség	x	x	x	x	x

11. Népegészségügyi ismeretek tantárgy **54 óra/72 óra**

11.1. A tantárgy tanításának célja:

a tanulók holisztikus szemléletének kialakulása érdekében megismertetni az emberi egészség testi, lelki, szociális és spirituális összefüggéseit, kölcsönös egymásra hatását. Bemutatni az ország és a helyi társadalom legfontosabb demográfiai és epidemiológiai jellemzőit.

11.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei

11.3. Témakörök és elemeik

11.3.1. A társadalmi helyzet és az egészség **18 óra/24 óra**

A társadalom ártó-védő hatása

A társadalmi helyzet és az életmód összefüggése az egészséggel és betegséggel

A szegénység és a betegség összefüggései

A foglalkozási betegségek és megelőzésük

Az egészséget veszélyeztető szenvedélyek és szokások és ezek társadalmi vetületei

Adatok tanulmányozása a népesség egészségi állapotáról, a legfontosabb helyi, országos és nemzetközi népegészségügyi adatok, magyarázatuk

11.3.2. Közegészség **12 óra/ 24 óra**

Társadalom-egészségtani ismeretek, népegészségügyi mutatók,

Magyarország és a település lakosságára jellemző legfontosabb demográfiai adatok, értelmezésük

A Népegészségügyi Program

A népbetegségeknek számító krónikus megbetegedések okai, prevenció és rehabilitációs lehetőségei; a prevenció három szintje; támogató rendszerek

Nemzetközi és világszervezetek, céljaik; WHO; magyar célok, NNP

A járványok megelőzésének és lokalizálásának teendői

A leggyakoribb fertőző és járványt okozó betegségek, azok tünetei és járványtana, a fertőzőbetegek ellátása

A fertőtlenítőszeres és eljárások, a fertőzések elhárítása, a védőfelszerelések és azok használata

Egészségtudatos magatartás

11.3.3. Egészségmegőrzés **24 óra/24 óra**

Az egészség holisztikus értelmezése: az egészség, mint komplex fogalom

Az egészségtudat jelentősége;

Az egészséges életvitel feltételeinek értelmezése a Maslow-féle szükségletrendszerben

A szükséglet-kielégítés hiányainak hatása az egészségre

Az egészséget veszélyeztető tényezők: az egyén biológiai és pszichológiai adottságaiból eredő rizikófaktorok; mesterséges és természetes környezetből, helytelen életvitelből és a káros anyagok szervezetbe jutásából adódó rizikófaktorok

Az egészséges táplálkozás kritériumai,

A tevékeny életmód és az egészség kapcsolata;

A környezetszennyezés, környezetvédelem

A civilizáció vívmányainak hatása az egészségre

11.4. A képzési helyszín jellege

Átlagos tanterem vagy egészségügyi szaktanterem és demonstrációs terem

11.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			

2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x	x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x			

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x	x	
1.2.	elbeszélés	x	x		
1.3.	kiselőadás	x	x	x	
1.4.	megbeszélés	x	x		
1.5.	vita	x	x	x	
1.6.	szemléltetés	x			
1.7.	projekt	x	x		
1.8.	kooperatív tanulás	x	x		

11.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

12. Az elsősegélynyújtás gyakorlata tantárgy

36 óra/54 óra

32óra ögy/36 óra ögy

12.1. A tantárgy tanításának célja: a humán szolgáltatások területén dolgozó szakembert felvértezni az elemi elsősegélynyújtási készségekkel, módszerekkel, rutinokkal, hiszen ezen a területen mindennapos szükség lehet ezekre az eljárásokra, akkor is, ha nem egészségügyi jellegű szolgáltatásokat nyújtanak.

12.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei

12.3. Témakörök és elemeik

12.3.1. Mechanikai sérülések, gyermekbetegségek ellátása

18 óra/36 óra

20 óra ögy/20 óra ögy

Az életműködési adatok rögzítése

Testsúly, testmagasság mérése

Az elsősegély-nyújtási kötelezettség

Az elsősegélynyújtás alapszabályai

A stabil oldalfekvés biztosításának módjai

Mechanikai sérülések ellátása

Törések, a vérzések jellemzői és ellátásuk technikái

Idegentest a szemben és a légutakban

A légutak átjárhatóságának biztosítási technikái

Áramütés jelei és a segítségnyújtás lehetőségei, módszerei, technikái

A fagyások jellemzői és ellátásuk lehetőségei, módszerei

Az égési sérülések jellemzői és ellátásuk módszerei, technikái

A háztartási balesetek sérülései, ellátásuk

A cukorbetegség jelei és a cukorbeteg ellátásának lehetőségei

A leggyakoribb gyermekbetegségek és tüneteik, a tünetek enyhítésének technikái és módszerei

Védőoltások és kísérő tüneteik enyhítése

12.3.2. Veszélyeztető állapotok

18 óra/18 óra

12 óra ögy/16 óra ögy

A közvetlen életveszély felismerése

Felismeri az egészségi állapot gyors megváltozását

Veszélyeztető állapotokból következő feladatok: újraélesztés, eszméletlen beteg ellátása, heveny rosszullétek, belgyógyászati balesetek

Mérgezések jellemzői és a segítségnyújtás módszerei, technikái

Belgyógyászati megbetegedések,

Elsősegélyt nyújt sebészeti beavatkozást igénylő balesetek esetén

Epilepszia és lázas eklampszia

A sokkos és görcsös állapotok és a segítségnyújtás módszerei, technikái

Segítségnyújtás a fedél nélkül élők elemi fizikai ellátásában

Az éhezés, a kiszáradás jelei és a segítségnyújtás módszerei, technikái

Tömegbalesetek, tömegkatasztrófák

Mentőhívás, rendőrség, katasztrófavédelem értesítése

12.4. A képzési helyszín jellege

12.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazott sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)					Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-	bontás	Osztály-	keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek						
1.1.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x				
2.	Képi információk körében						
2.1.	Anatómiai rajz értelmezése	x	x				
3.	Csoportos munkaformák körében						
3.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással			x			
3.2.	Csoportos helyzetgyakorlat			x			
4.	Gyakorlati munkavégzés körében						
4.1.	Műveletek gyakorlása	x	x				
4.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x				
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében						
5.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x				
5.2.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x	x				

(ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási	A tanulói tevékenység szervezeti kerete	Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6.
---------	----------------------	---	---

	módszer neve	egyéni	csoport	osztály	pont lebontása, pontosítása)
1.1.	szimuláció		x		

12.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

**A 10527 - 12 azonosító számú
A szükségletfelmérés és a problémamegoldás
részfeladatai**

megnevezésű szakmai követelménymodul

tantárgyai, témakörei

A 10527-12 azonosító számú, A szükségletfelmérés és a problémamegoldás részfeladatai megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10527 – 12 A szükségletfelmérés és a problémamegoldás részfeladatai	A szociális problémák megjelenésének összefüggései				A szociális munka elmélete			
	Társadalmi összefüggések	A személyiségben rejlő összefüggések	A problémamegoldó modell	A szociális munka Etikai Kódexe, etikai dilemmák	Általános szociális munka	Szociális munka egyénekekkel és családokkal	Szociális munka csoportokkal	Közösségi szociális munka
FELADATOK								
Alkalmazza a szükségletek és erőforrások feltárásának módszereit, értelmezi az emberi szükségleteket és a szükséglet-kielégítés hiányait	x	x	x					
Érzékeli és értelmezi a társadalmi integrációt segítő és veszélyeztető tényezőket, folyamatokat	x	x			x	x	x	x
Felismeri az egyéni, csoportos és közösségi válsághelyzeteket, az elemi életfeltételek hiányát	x	x	x	x		x	x	x
Értelmezi a szociális ellátásokhoz való hozzájárulás feltételeit és segítséget nyújt azok megszerzésében	x					x		
Eligazodik a társadalom érték-, érdek- és normarendszerében	x		x		x			
Értelmezi az életmódot kialakító tényezőket, törekvéseket	x		x					
Értelmezi az emberi, állampolgári jogokat, kötelezéseket, és segíti ezek érvényre jutását	x							
Megbízás alapján érdek-képviselői tevékenységet végez			x	x		x	x	x
Speciális helyzetekben részfeladatokkal megbízva részt vesz az egyénekekkel folyó szociális munkában, a családlátogatásokon, a lakótelepi szociális munkában				x		x		x
Segíti a szociális munkás tevékenységét				x	x	x	x	x
Részt vesz szociális csoportmunkában							x	
Részt vesz közösségi akciók szervezésében és lebonyolításában								x
SZAKMAI ISMERETEK								
A család szerkezete, működése és működési zavarai	x					x		
Az emberi szükségletek rendszere, a család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás jellemzői	x	x			x	x		
A szervezet fogalma, a bürokratikus szervezet, a szervezetek működésének jellemzői								x
A szociális és gyermekvédelmi intézmények, mint szervezetek, a kliens helye és szerepe a szociális intézményekben; munkamegosztás, hatáskör, döntési szintek	x			x		x	x	x
A szociális identitás kialakulásának összefüggései, a szerep fogalma és jellemzői, válságok az életciklus során, a viselkedési rendellenességek és személyiségzavarok		x				x		

A családtámogatási rendszer szabályai						x		
Az önkormányzati és nem önkormányzati szociális ellátások szabályai	x					x		
Munkajogi szabályok alkalmazása	x					x		
A civil szervezetek szociális feladatai	x							x
A szociális intézmény működése, munkamegosztási rendszere	x							x
A jelzőrendszer jellemzői	x							x
Az intézmények etikai szabályai				x	x			
A kompetencia határok alkalmazása				x	x			
A szakmai együttműködés szabályai				x				
A szociális munka sajátosságai					x			
A szociális munka elmélete és ideológiája					x			
A szociális munka tevékenységrendszere					x			
A szociális munka problémamegoldó modellje			x	x	x			
Az etikai dilemmák					x			
Az esetkezelés fogalma és elméleti irányzata						x		
Az esetfeldolgozás módszerei						x		
A problémamegoldás szakaszai és módszerei			x					
A szociális hiányok és erőforrások felmérésének módszerei és technikái			x				x	
A krízis és a krízisintervenció jellemzői							x	
A családsegítés és a családgondozás módszerei							x	
Szociális munka csoportokkal								x
A csoportmunkához szükséges alapismeretek								x
A szociális csoportmunka modelljeinek jellemzői								x
A szociális csoportmunka típusai								x
A szociális csoportmunka folyamata								x
A csoportdinamikai jelenségek jellemzői								x
A csoportvezetés elmélete								x
A közösségi szociális munka formái és folyamata								x
A szociális tervezés és a közösségfejlesztés elmélete								x
A közösségszervezés elmélete								x
A közösségi szociális munka gyakorlata								x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK								
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x	x
Informatikai és hírközlési eszközök használata	x		x			x	x	x
Információforrások kezelése	x		x			x	x	x
Diagramm, nomogram olvasása, értelmezése, készítése	x		x			x	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK								
Megbízhatóság	x	x	x	x	x	x	x	x
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x	x	x	x	x	x	x	x
Önállóság	x	x	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK								
Adekvát kommunikáció	x	x	x	x	x	x	x	x
Konfliktuskezelési készség			x	x	x	x	x	x
Segítőkézség	x	x	x	x	x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK								

Általános ismeretek speciális helyzetekben való alkalmazására vonatkozó készség	x	x	x	x	x	x	x	x
Helyzetfelismerés	x	x	x	x	x	x	x	x
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x	x	x	x

13. A szociális problémák megjelenésének összefüggései tantárgy

*13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

96 óra/*

13.1. A tantárgy tanításának célja megvilágítani a társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődésének okait és mechanizmusait; bemutatni az egyenlőtlenségek magyarországi társadalmi és területi jellemzőit; felkészíteni a tanulókat a szociális problémák összefüggéseinek megértésére, az okok és megoldások komplex értelmezésére, hozzájárulni a szociális érzékenységük fejlődéséhez.

13.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai társadalomismeret, a történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, valamint társadalomföldrajzi információk, a demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, népegészségi ismeretek és gyakorlatok.

13.3. Témakörök

13.3.1. Társadalmi összefüggések

48 óra

A magyar társadalom polgárosodásának története, a polgárosodás társadalmi következményei, a kettős struktúrájú magyar társadalom csoportjai, életmódjuk,

A társadalom egyenlőtlenségeit generáló viszonyok, az egyenlőtlenségeket újratermelő mechanizmusok

A társadalmi különbségek egyenlőtlenséggé válása, a társadalom látható egyenlőtlenségei, az egyenlőtlenségek dimenziói

A kultúra fogalma, a kulturális különbségek életmódot meghatározó összefüggései, szubkultúra

A normák, az értékek, az értékek egységesülése, küzdelme

A szociális érdekek megjelenése és érvényesülése, a kapcsolati lehetőségek

A munkaerőpiac viszonyai, működése

A társadalmi mobilitás lehetőségei, a szegregáció

A szociális ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszere

A társadalmi előítéletek működése a szociális problémák definiálása és kezelése területén

A társadalmi problémák nyilvánosságának kérdései, az érdekérvényesítés egyenlőtlenségei

Egyenlőtlenségek és veszélyeztetett társadalmi csoportok, diszkrimináció és szegregáció mai arcai

A szociális problémák jelentkezésének jelzőrendszere

Gyerekszegénység, a pályakezdők és a családalapítás előtt állók esélyei, az idős munkavállalók, a nők társadalmi helyzete

A roma népesség helyzete, hátrányainak torlódása
A nagycsaládosok és az egyszülős háztartásban élők helyzete
A fogyatékos és megváltozott munkaképességű személyek társadalmi esélyei, hátrányai
Az Európai Unió társadalmi értékei
A társadalmi integráció mintái az Európai Unió országaiban

13.3.2. A személyiségben rejlő összefüggések **16 óra**

A személyes életút és a családi minták hatásai
A családi és a társadalmi minták harmóniája, diszharmóniája
Az előnyök és hátrányok átörökítése a szocializáció során
A személyiségfejlődés és a viselkedés zavarai
A kóros lelki jelenségek, fejlődési zavarok és a deviáns viselkedés
A pszichikus károsodás tünetei 6-12 éves korban, a serdülők és az ifjúkorúak inadaptációja
A felnőtt személyiség és viselkedés zavarai
A testi és lelki adottságok összefüggései
A veszteségek, a gyász és azok pszichés feldolgozása

13.3.3. A problémamegoldó modell **16 óra**

Az emberi szükségletek rendszere, az emberek egyedi szükségletei, a szükségletek összefüggése az életkorral és a társadalmi helyzettel
A válsághelyzetek és a szükségletek módosulása
A szükségletfeltárás módszerei és eszközei, komplexitása
A problémák számbavételének módszerei, problémalista
Az erőforrás fogalma, típusai; a hiányok és erőforrások számbavételének módszerei
Az életminőségét javító tárgyi eszközök és szolgáltatási lehetőségek
A problémamegoldó folyamat és szakaszai
A problémamegoldó folyamatban alkalmazható módszerek
A szociális munkás és a szociális asszisztens, valamint a rehabilitációs nevelő segítő szerepei, felelőssége kompetencia határai

13.3.4. A szociális munka Etikai Kódexe, etikai dilemmák **16 óra**

A szociális munka értékei
Az emberi méltóság egyenlősége a szociális munkában
Etikai dilemmák a szociális munkában
Etikai Kódex
Az Etikai Kódex érvényesítésének dilemmái
Kompetenciahatárok a szociális munka gyakorlatában

13.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, vagy könyvtár

13.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontositása)
		Egyéni	Csoport- bontás	Osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x		x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése				
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x		x	
2.2.	Leírás készítése	x		x	
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x		x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x		x	
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x		x	
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x		x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x		x	
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x		x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

13.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoporth	osztály	
1.1.	magyarázat	x	x	x	
1.2.	elbeszélés	x	x	x	
1.3.	kiselőadás	x			
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	kooperatív tanulás		x		

13.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

14. A szociális munka elmélete tantárgy 190 óra*

*13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

14.1. A tantárgy tanításának célja: átfogó ismeretek nyújtása a szociális munka sajátosságairól, a segítő foglalkozásokban érvényesülő elméleti irányzatokról, értékekről és etikai követelményekről. A mindennapi szakmai munka során használható tudás kialakítása a szociális munka formáiról, módszereiről, eszközeiről. Ismeretek közvetítése a közvetett és közvetlen szociális munkáról. Felkészíteni a tanulókat az egyéni esetkezelés, a családokkal, csoportokkal történő szociális munkára. Integrált tudás nyújtása, hogy a szociális asszisztens és a rehabilitációs nevelő, segítő megfelelő segítséget tudjon nyújtani a klienseknek problémáik megoldásában

14.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai történelem tantárgy társadalom- és kultúrtörténeti fejezetei. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, népegészségi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szükségletfelmérés és a problémamegoldás területéről tanult ismeretek.

14.3. Témakörök

14.3.1. Általános szociális munka

32 óra

A szociális munka definíciója, szándéka, célja, formái és módszerei, színtere

A szociális munka története, a szociális munka XX. századi megjelenése Magyarországon

Elméletek, ideológiák a szociális munkában: általános rendszerelméleti, strukturális, ökológiai, szociális tanulás, problémamegoldó, szerepelméletre építő modell

A szociális munka tevékenységének rendszere; a közvetlen és közvetett szociális munka fogalma; tevékenységének és módszereinek áttekintése

A szociális munka értékei és etikai szabályai

A szakmai kompetenciahatárok és az együttműködés a szociális munkában

A szociális szakember szerepei, felelőssége

A segítő munka folyamatának tervezése

A team munka, az esetmegbeszélés és a szupervízió szerepe

14.3.2. Szociális munka egyénekekkel és családokkal

64 óra

Az esetkezelés fogalma és jellemzői

Elméleti irányzatok

pszichoanalitikus

funkcionális

pszichoszociális

problémamegoldó

viselkedés-lélektani

családterápiás, stb.

A problémamegoldó modell alkalmazása, szakaszai és a szakaszokhoz kapcsolódó módszerek és technikák

Krízis, a krízis állapot, krízishelyzet

A krízisek csoportosítása

A krízisek lefolyása, kimenetele

A krízisben lévő személy jellemzői

A krízisintervenció lépései

A családsegítés, a családgondozás

A családstruktúra fogalma, a családi alrendszerek, a családi hierarchia

A családi életciklus, krízisek

Szociális munka a családokkal

14.3.3. Szociális munka csoportokkal

48 óra

A csoport fogalma, célja, a csoport alkalmazásának lehetőségei, keretei a szociális munkában

Csoportelméletek, a csoportmunka modelljei

társadalmi célmodell (bizottságok, adminisztratív csoport,

képviselői testületek, teamek, esetkezelési konferenciák, társadalmi akciócsoportok)

gyógyító modell (oktató csoport, személyiségfejlesztő csoport, terápiás csoport, szocializációs csoport)

Reciprok modell (*önsegítő csoport*)

Az egyetemes emberi jogok és azok érvényesülése a csoportmunka folyamán

A szociális csoportmunka folyamata

Tervezés

Szervezés

A csoportfejlődés öt szakasza

Csoportszerepek

A csoportmunka lezárása

Csoportdinamikai jelenségek

A csoport kommunikációs és interakciós mintái

Csoportkohézió

Csoportnorma, szociális kontroll

Csoportkultúra

A csoportszerepek közötti dinamizmus, építő és destruktív folyamatok

A csoport vezetése

A vezetést meghatározó tényezők

Vezetői stílusok

Kommunikációs hibák

Kezelési technikák

14.3.4. Közösségi szociális munka

32 óra

A közösségi szociális munka formái és folyamata

Szociális tervezés

Közösségfejlesztés, szociális fejlesztés

Közösségszervezés

Szociális akció

Szociális tervezés, közösségfejlesztés

A szociális tervezésszemponyjai, fázisai

A közösségfejlesztés szemlélet

A közösségfejlesztés meghatározása

A közösségfejlesztés kialakulás Magyarországon, a XX. századvégi kísérletek (Bakony, Csenger)

A közösségfejlesztési folyamat fázisai

Cselekvési technikák a közösségfejlesztésben

Közösségszervezés

A közösségi szociális munka történeti gyökerei, az elméletalkotást segítő tudományterületek

A közösségszervezés céljai, a célok elérését szolgáló programok és eljárások

Támogató rendszerek

Szomszédságok megismerése, szomszédsági szociális munka
 Közösségi profil
 A közösség-szervező legfontosabb szerepei
 A projektépítés főbb szakaszai
 A szociális akció

14.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem vagy könyvtár

14.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x		x	
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x		x	
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			

3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Utólagos szóbeli beszámoló	x		x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kics csoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x			
5.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			

14.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x		x	
1.2.	elbeszélés	x		x	
1.3.	kiselőadás	x		x	
1.4.	megbeszélés	x		x	
1.5.	vita		x	x	
1.6.	szemléltetés		x	x	
1.7.	projekt		x		
1.8.	kooperatív tanulás		x		
1.9.	szerepjáték		x		

14.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10558 -12 azonosító számú
Önálló szociális segítő feladatok
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10558 – 12 azonosító számú, Önálló szociális segítő feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10558 – 12 Önálló szociális segítő feladatok	A szociális munka gyakorlata			Eset-megbeszélés és szupervízió		Mentálhigiéné	
	Az egyéni esetkezelés és a családsegítés gyakorlata	A csoportokkal végzett szociális munka gyakorlata	A közösségi szociális munka gyakorlata	Esetmegbeszélés	Szupervízió	Elméleti ismeretek	A segítés mentálhigiénés vonatkozásai
FELADATOK							
Részt vesz a fogadótér kliensközpontú kialakításában	x						
Fogadja az intézménybe érkezőket, előtéri ügyeletet lát el	x						
Tájékoztatót nyújt a szociális és jóléti ellátások formáiról, funkcióiról, intézményrendszeréről	x	x	x				
Szükség esetén elkíséri a szolgáltatást kérőt a megfelelő intézménybe	x		x				x
Támogatja az intézményekben élők kapcsolattartását családjaikkal és eredeti környezetükben élőkkal	x	x	x	x			x
Kapcsolatot tart a jelzőrendszer tagjaival	x	x	x	x		x	x
Semleges helyen biztosítja a kapcsolattartásra jogosult és a gyermek találkozását	x						
Segíti a lakóotthonokban és lakásotthonokban élők napi életvitelét	x	x	x				
Szervezi és ellátja a szociális konyhán, nappali melegedőben a szolgáltatást igénybe vevőkkel kapcsolatos feladatokat		x	x	x			
Hajléktalanszállón éjszakai ügyeletet lát el			x	x			
Támogatja a működési területén szerveződő önszervező csoportokat, civil és karitatív szervezetek humanitárius munkáját			x	x			
Felhívja a szociális munkás figyelmét, a kompetenciáját meghaladó problémákra				x	x		
Gyűjti, kezeli és az igénylőkhöz eljuttatja az intézménybe érkező adományokat, gondoskodik a szolgáltatást igénybe vevők értéktárgyainak megőrzéséről	x			x			
Részt vesz a fogadótér kliensközpontú kialakításában	x			x			
SAKMAI ISMERETEK							
A családtámogatási rendszer szabályainak értelmezése	x						
Az önkormányzati és nem önkormányzati szociális és gyermekvédelmi ellátások szabályainak	x						

értelmezése							
Munkajogi szabályok alkalmazása	x			x			
A civil szervezetek szociális feladatainak segítési lehetőségei		x	x				
A szociális intézmény működésének ismerete	x	x	x	x			x
A helyi jelzőrendszer jellemzői és a kapcsolatok működtetésének lehetőségei	x		x	x	x		x
A szakmai és intézményi etikai szabályok értelmezése	x			x	x	x	
A kompetencia határok értelmezése				x	x		
A szakmai együttműködés szabályainak értelmezése				x	x		
A szociális munka sajátosságai és módszerei	x	x	x				
A szociális munka elmélete és ideológiája	x	x	x				
A szociális munka tevékenységrendszere	x						
A szociális munka problémamegoldó modelljei				x	x		x
Az etikai dilemmák megoldási módszerei				x	x		x
Az esetkezelés fogalma és elméleti irányzatai	x						
A problémamegoldás szakaszai és módszereinek alkalmazása	x			x			
A szociális hiányok és erőforrások felmérésének módszerei és technikái	x			x			
A krízis és a krízisintervenció jellemzői	x			x	x		
A családsegítés és a családgondozás módszerei	x			x	x		
Szociális munkacsoportokkal, a csoportmunkához szükséges alapismeretek		x		x	x		x
A szociális csoportmunka modelljeinek jellemzői		x		x			x
A szociális csoportmunka típusai, folyamata		x		x			x
A csoportdinamikai jelenségek jellemzői		x		x			x
A csoportvezetés elmélete és a feladatok megosztásának lehetőségei		x		x			x
A közösségi szociális munka formái, folyamata és a feladatok megosztásának lehetőségei			x				
A szociális tervezés és a közösségfejlesztés elmélete			x				
A közösség szervezés elmélete			x				
A közösségi szociális munka gyakorlata			x				
Pedagógiai pszichológia							x
A munka pszichológiája							x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK							
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x
Informatikai és hírközlési eszközök használata	x	x	x				
Információforrások kezelése	x	x	x	x			
Diagramm, nomogram olvasása, értelmezése, készítése	x	x	x	x			
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK							
Önállóság	x	x	x	x	x	x	x
Döntésképeség	x	x	x	x	x	x	x
Szervezőképesség	x	x	x				

TÁRSAS KOMPETENCIÁK							
Kapcsolatteremtő készség	x	x	x	x	x	x	x
Adekvát kommunikáció	x	x	x	x	x	x	x
Konfliktustűrő képesség	x	x	x	x	x		
MÓDSZERKOMPETENCIÁK							
Helyzetfelismerés	x	x	x	x	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság	x	x	x				
Gyakorlatias feladatértelmezés	x	x	x	x	x		

15. A szociális munka gyakorlata tantárgy

96 óra*

*13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

15.1. A tantárgy tanításának célja az elméleti tudás, a gyakorlati készségek és a szakmai attitűd integrációjának elősegítése a mindennapi szakmai munka során használható tudás kialakítása érdekében. A gyakorlata során megismerni az eseti, a családokkal, a csoportokkal és a közösségekben végzett szociális munkát. A tanulók 2-3 fős kiscsoportokban személyre szabott feladatokban próbálhassák ki felkészültségüket. Irányítással és önállóan végezhetnek a kompetenciájuknak, felkészültségüknek megfelelő információnyújtási és szolgáltatási munkákat, végezhetnek a munkához kapcsolódó adminisztrációt. A gyakorló terepek kiválasztásakor és a tanulók terepre helyezésekor vegyék figyelembe az egyén szakmai érdeklődését és motivációt. A tereptanárok a saját felkészültségüknek és munkakörüknek megfelelő munkába vezetik be a tanulókat. Itt mutatják be a szociális munka formáit, módszereit, eszközeit. Ezek a gyakorlatok fontos szerepet töltenek be a tanulók integrált tudásának kialakításában, hogy a szociális asszisztens és a rehabilitációs nevelő, segítő megfelelő segítséget tudjon nyújtani a klienseknek problémáik megoldásában.

15.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai történelem tantárgy társadalom- és kultúrtörténeti fejezetei. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, népegészségi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szükségletfelmérés, a problémamegoldás területéről és a szociális munka elméletéről tanult ismeretek.

15.3. Témakörök

15.3.1. Az egyéni esetkezelés és a családsegítés gyakorlata

64 óra

A tereptanár munkájának, módszereinek, technikáinak, magatartásának és a kliensekkel kialakított viszonyának megfigyelése

Az intézmény szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszerben és a település szociális ellátásában betöltött helyének megismerése

Az intézmény belső struktúrájának tanulmányozása

A döntések kialakulásának megfigyelése

Az intézményben megoldott szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi problémák és a segítségért forduló klienskör megismerése

A kínált szolgáltatások és a klienskör szükségletei közötti viszony

Az esetkezelés és a családsegítés rendjének szabályainak megfigyelése, alkalmazása

Az esetvitel és a családsegítés folyamatának megfigyelése

Az esetkezelés és a családsegítés során alkalmazandó jogszabályok összegyűjtése és értelmezés

Részvétel a kliensek fogadásában, a fogadó tér kialakításában, az információszolgáltatásban
A problémamegoldó modell működésének megfigyelése és alkalmazása
A választott egyén problémáinak előtörténete
A korábbi családsegítő folyamatok megismerése, a folyó ügyek figyelemmel kísérése
A tereptanárral közösen kiválasztott család problémáinak megoldásában való részvétel
Az esetmegoldáshoz kapcsolódó adatok, információk gyűjtése
Az esetkezeléshez és a családsegítés kapcsolódó adminisztráció megfigyelése, elkészítése, alkalmazása
A családsegítő munkához szükséges adatok, információk, jogszabályok összegyűjtése, értelmezés
A szükségletek és erőforrások feltárásában való részvétel
Más az esetvitelre és a családsegítésre befolyást gyakorló intézményekkel, a jelzőrendszer tagjaival való kapcsolat
A kliensek más intézményekkel, saját családjukkal, munkahelyükkel való kapcsolatának közvetett és közvetlen segítése
Az esetmegoldás és a családsegítés eredményességének értékelésében való részvétel
Egyéni és családi krízisek, krízisintervenció
Az adminisztrációs munka végzését segítő számítástechnikai programok használata
Jegyzőkönyvek, nyilvántartások vezetése
Adatok gyűjtése, rögzítése
„A képzés során összegyűjtött, az egyéni esetkezelés adminisztrációja során használt nyomtatvány-sablonok”

15.3.2. A csoportokkal végzett szociális munka gyakorlata **32 óra**

A tereptanár munkájának, módszereinek, technikáinak, magatartásának és a kliensekkel kialakított viszonyának megfigyelése
A csoportmunka folyamatának, módszereinek és a csoportdinamikai folyamatok megfigyelése
Részvétel a csoportmunka tervezésében, a csoportmunka eszközeinek, módszereinek kiválasztásában
Részvétel a csoportok szervezésében, működési feltételeik kialakításában és vezetésében
Co-vezetőként való részvétel a csoport munkájában
Részvétel a csoportmunka eredményeinek értékelésében
Részvétel önsegítő csoportok munkájában, működési feltételeik javításában
A csoportmunka adminisztrációjának megfigyelése és gyakorlása

15.3.3. A közösségi szociális munka gyakorlata

32 óra

A tereptanár munkájának, módszereinek, technikáinak, magatartásának és a kliensekkel kialakított viszonyának megfigyelése

A lakóhely, lakóközvet szociális szükségleteinek és erőforrásainak felmérése, összevetése

A helyi közösségi szociális munka tanulmányozása,

A helyi társadalom spontán önszerveződéseinek, önszervező szervezeteinek megismerése

Nonprofit szervezetek megjelenési formáinak, struktúrájának és irányítási rendszerének megismerése

Részvétel közösségi munkában, együttműködés más intézményekkel és az önkormányzatokkal

A lakóközveti, lakóközveti feladatok

A hajléktalan-ellátásban jelentkező feladatok

Pályázatírásban való részvétel

Projekt tervezésében, szervezésében és megvalósításában való részvétel

A közösségi szociális munka adminisztrációjának megfigyelése és gyakorlása

Az adminisztrációs munka végzését segítő számítástechnikai programok használata

15.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás): az iskola környezetében található, különböző fenntartású, jóléti ellátó intézmények: családsegítő és gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézetek, önkormányzatok szociális és közművelődési intézményei, bentlakásos intézetek, nappali és éjszakai ellátást nyújtó intézmények, szociális konyha, nappali melegedő, hajléktalan szálló, stb.

15.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x		
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x		
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett	x	x		

	feldolgozása				
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Szervezeti rajz értelmezése	x	x		
3.2.	Szervezeti rajz készítése leírásból	x	x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Műveletek gyakorlása	x			
6.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x	x		
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x	x		
7.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
7.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
7.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

15.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása,
		egyéni	csoport	osztály	

					pontosítása)
1.1.	magyarázat	x			
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés	x			
1.7.	projekt	x			
1.8.	kooperatív tanulás		x		
1.9.	szerepjáték		x		

15.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

16. Esetmegbeszélés és szupervízió a gyakorlaton tantárgy

96 óra *

* 13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

16.1. A tantárgy tanításának célja: az esetmegbeszélés a gyakorlat egész időszakában támogatja a tanulót a felkészülésben és a szakmai felelőségek felismerésében. Kiscsoportos team munkában segíti a tanulót a gyakorlat során szerzett élmények feldolgozásában, végiggondolásában. A tanulók tapasztalatot szerezhhetnek arról, hogy az eseteket, hogyan lehet több szempont szerint értelmezni, s ez szerepet játszik abban, hogy gondolkodásuk rugalmasabb legyen, előítéleteik oldódjanak. A szupervízió lehetőséget biztosít a tanulónak, hogy tudja használni a személyiség védelmének eszközeit a szupervízió folyamatában és igényelje a szupervíziós támogatást szakmai személyisége fejlődése érdekében

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai történelem tantárgy társadalom- és kultúrtörténeti fejezetei. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, népegészségi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szükségletfelmérés, a problémamegoldás területéről, a szociális munka elméletéről tanult ismeretek és szociális munka gyakorlata során szerzett tapasztalatok.

16.3. Témakörök

16.3.1. Esetmegbeszélés

64 óra

Az esetmegbeszélése, elemzése (kiválasztás, megfigyelés, elemzés, értékelés, stb.)

Az eset bemutatása

A személyiségjogok védelme

A szociális szakember szerepei, felelőssége a szociális ellátás gyakorlatában

A problémák meghatározása

A kompetenciák tisztázása

A személyes érintettség feltárása

A megoldás, a kimeneti lehetőségek felvázolása

Elvárások, érzelmek feltárása

A nehézségek, felmerülő problémák

A munkafolyamatban való részvétel értelmezése

A gyakorlat során felmerült etikai kérdések mérlegelése, a dilemmák értelmezése a tereptanár és a gyakorlólhely más szakembereinek segítségével

A szociális munka értékeinek és etikai szabályainak érvényesülése a szociális ellátás gyakorlatában

A szakmai kompetencia határok és az együttműködés etikájának érvényesülése a szociális ellátás gyakorlatában

Az emberi értékek és autonómia tisztelete a szociális ellátás gyakorlatában

A szociális munka dilemmáinak megoldása a szociális ellátás gyakorlatában

16.3.2. Szupervízió

32 óra

A szakmai munkát, a kommunikációt vagy a személyiséget veszélyeztető tényezők feltárása

A csoportmunka támogató lehetőségének alkalmazása a szakmai gyakorlat során

Önreflexió alkalmazásával megelőzni a kiégést

A gyakorlat során a szakmai terhekkel való találkozás élményeinek feldolgozása a csoport védett környezetében

A felkészülés, a munka és a feldolgozás egységére való igény kialakítása

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Csoportszoba a gyakorlólhelyen vagy a képző iskolában

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport- bontás	Osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				

1.1.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.2.	Információk önálló rendszerezése		x		
1.3.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel		x		
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése		x		
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján		x		
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után		x		
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló		x		
4.	Csoportos munkafarmák körében				
4.1.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.2.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása		x		
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x	x		
5.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x	x		
5.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x	x		

16.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		

1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		
1.7.	projekt		x		
1.8.	kooperatív tanulás		x		
1.9.	szimuláció		x		
1.10.	szerepjáték		x		

16.6. A tantárgy értékelésének módja miután a foglalkozások célja a tapasztalatok feldolgozása, a szakmai személyiség fejlesztése, védelme ezért a teljesítmény és az értékelés mindig egyéni. A csoportos munka során a csoportvezető a választott módszerek megfelelően egyéni és csoportos visszajelzést ad. A fejlődés feltétele a jelenlét, amit a csoportvezető aláírásával igazol és ez megfelel a követelmények teljesítésének.

17. Mentálhigiéné tantárgy

32 óra*

* 13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

16.1. A tantárgy tanításának célja a megszerzett ismeretek integrációja, továbbá új elméleti ismeretek nyújtása a lelki egészség megőrzésének, a holisztikus szemlélet kialakítása, a tapasztalatok holisztikus szemlélet szerinti átgondolása érdekében. Az egyéni életvezetés segítése, a személyiséget védő mechanizmusok kialakítása

16.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai történelem tantárgy társadalom- és kultúrtörténeti fejezetei. A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, etikai, népegészségi ismeretek és gyakorlatok, valamint a szükségletfelmérés, a problémamegoldás területéről, a szociális munka elméletéről tanult ismeretek és szociális munka gyakorlata során szerzett tapasztalatok.

16.3. Témakörök

16.3.1. Elméleti ismeretek

16 óra

A mentálhigiéné fogalma, szerepe, szükségessége

A mentálhigiéné fajtái (egyéni-közösségi, preventív-korrektív); a közösségi mentálhigiéné szinterei

A mentálhigiénés konzultáció formái (eset-, pedagógus-, programközpontú, segítő)

Az egészség holisztikus szemlélete; a természetes támogató rendszerek, életmód és életvezetés

Az egyéni és közösségi válsághelyzetek

A pedagógiai folyamat pszichológiája

A munkapszichológiája

16.3.2. A segítség mentálhigiénés vonatkozásai

16 óra

A társadalmi szolgáltató rendszerek mentálhigiénés vonatkozásai

A segítők mentálhigiénéje: a segítő kapcsolat csapdái, a szindrómás segítség jellemzői és kialakulásának okai, a pihenés, rekreáció formái; szabadidős tevékenység, a kapcsolati és a személyes erőforrások feltárása

Nevelési stílusok és attitűdök; a nevelői szerep; sikerek és kudarcok a nevelésben

A munka társas vonatkozásai; szervezet-pszichológia; vezetők és vezetettek

A saját munka szervezése, időgazdálkodás;

A munka- és lelki egészség, a pihenés pszichológiája

A munkanélküliség lelki hatása

16.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Átlagos tanterem, vagy könyvtár

16.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport- bontás	Osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x	x		
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre				
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni		x		

	felkészüléssel				
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban		x		
2.7.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban		x		
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x			
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
5.	Gyakorlati munkavégzés körében				
5.1.	Műveletek gyakorlása		x		
5.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			

17.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x		x	
1.2.	elbeszélés			x	
1.3.	kiselőadás			x	
1.4.	megbeszélés			x	
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés				
1.7.	projekt	x	x	x	
1.8.	kooperatív tanulás		x		
1.9.	szerepjáték		x		

16.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10562-12 azonosító számú
Szabadidő-szervezési és rekreációs feladatok
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

A 10562-12 azonosító számú, Szabadidő-szervezési és rekreációs feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és a témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák.

10562-12 Szabadidő-szervezési és rekreációs feladatok	A szabadidő-szervezés és rekreáció elméleti ismeretei					A szabadidő-szervezés és rekreáció gyakorlata	
	Az életmódváltás és a szabadidő fontossága	A szabadidő-szervezési és rekreációs alapismeretek	A tárgyi feltételek biztosítása	Munka- baleset- és tűzvédelem	Szabadidős és rekreációs technikák	A szabadidő-szervezés és rekreáció gyakorlata	Munka- baleset- és tűzvédelem gyakorlata
FELADATOK							
Felméri a szabadidő szervezésére vonatkozó igényeket, lehetőségeket, saját tevékenységkészletét		X					
Szabadidős és rekreációs aktivitásokat szervez és végez				X	X	X	X
Felkutatja, ha kell, pályázatokkal biztosítja a program megvalósításához szükséges személyi és tárgyi feltételeket			X			X	
Megtervezi a szabadidős programot	X	X		X		X	X
Megalkotja a programismertetőt és gondoskodik annak terjesztéséről	X	X				X	
Ellátja a programhoz kapcsolódó szervezési feladatokat		X				X	
Rugalmasan alkalmazkodik a szabadidős és rekreációs programban résztvevők igényeihez		X	X		X	X	
Különböző felkészítőkon és képzéseken új szabadidős és rekreációs technikákat tanul		X			X	X	
Érzékeli és értelmezi a csoportdinamikai jelenségeket		X				X	
SZAKMAI ISMERETEK							
A szabadidő fogalma	X	X					
A szervezett szabadidőre vonatkozó szükségletek felmérésének módszerei	X	X					
A személyi és tárgyi feltételek felmérésének módszerei	X	X	X		X	X	
Szabadidő-szervezés módszerei	X	X				X	
Szabadidős és rekreációs technikák, módszerek és eszközök		X	X	X	X	X	X
A szabadidő eltöltésnek csoportos formái		X				X	
A csoportos szabadidős programok szociálpszichológiai összefüggései		X				X	
Csoportos szabadidős programok marketingje		X				X	
Pályázati lehetőségek			X			X	
Pályázatkészítés			X			X	
A rekreáció fogalma		X					
A rekreáció célja, feladatai és eszközei		X					
A rekreáció formái		X				X	
Az egyéni rekreációs szükségletek és lehetőségek feltételei		X				X	
Az egészségi és fizikai állapotfelmérés elemi technikáinak ismerete		X				X	

A rekreáció pszichikai hatása		x				x	
Az egészséges életmód fogalma és feltételei	x						
Az egészségre ártalmas és veszélyes életmód jellemzői	x			x			x
Civilizációs ártalmak	x						x
Az életmódváltás nehézségei és alapelvei	x						
Az egészséges táplálkozás fő elvei és jellemzői	x						
SZAKMAI KÉSZSÉGEK							
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x	x	x	x	x	x	x
Számítástechnikai, hírközlési eszközök és információforrások kezelése			x			x	
Szabadidős aktivitásokhoz szükséges eszközök használata			x			x	
Rekreációs eszközök használata			x			x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK							
Döntésképeség		x			x	x	x
Szervezőképesség					x	x	x
Állóképesség					x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK							
Motiváló készség					x	x	x
Prezentációs készség						x	x
Kommunikációs rugalmasság						x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK							
Gyakorlatias feladatértelmezés					x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság		x				x	
Tervezési képesség		x				x	

17. A szabadidő-szervezés és rekreáció elméleti ismeretei

160 óra*

* 9-13. évfolyamon megszervezett képzés/13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

17.1. A tantárgy tanításának célja a tanulók felkészítése arra, hogy a különböző szociális gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményekben változatos feltételeket tudjanak kialakítani és felkínálni a kliensek szellemi és fizikai aktivitására, a szabadidő személyiséget fejlesztő, hasznos eltöltésére és a rekreációra.

17.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A testnevelés és a különböző sportfoglalkozások

17.3. Témakörök

17.3.1. Az életmódváltás és a szabadidő fontossága

32 óra

Az egészséges életmód fogalma és feltételei

Az egészségre ártalmas és veszélyes életmód jellemzői

Az életmódváltás nehézségei

A szociális szakember kompetenciái az életmódváltással kapcsolatban

A mesterséges és természetes környezetből, helytelen életvitelből és a káros anyagok szervezetbe jutásából adódó rizikófaktorok

A tevékeny életmód és az egészség kapcsolata;

A környezetszennyezés, környezetvédelem

A civilizáció és vívmányainak hatása az egészségre

Az egészséges táplálkozás kritériuma

17.3.2. A szabadidő-szervezési és rekreációs alapismeretek

64 óra

A szabadidő-szervezés elmélete: a szabadidő fogalma, tartalma, eszközrendszere

Módszertana: a szükségletek, személyi és tárgyi feltételek felmérésének módszerei

A szabadidő eltöltésének csoportos formái; szociálpszichológiai összefüggései

A rekreáció elmélete: fogalma, tartalma, eszközrendszere, felosztása; a rekreáció határtudományai; egészség, fittség, munkavégző képesség; pszichikai hatása

Szükséglet- és állapot-felmérési, fittségi tesztek és próbák

A saját tevékenységkészlet számba vétele

A rekreáció formái; in- és outdoor tréningek; rekreációs programok tervezése

A különféle lakossági rétegek és csoportok rekreációja

A szabadidős és rekreációs programok tervezése

17.3.3. A tárgyi feltételek biztosítása

32 óra

A tárgyi feltételek előállítása, kialakítása és biztosítása intézményi alapanyagokból

A pályázati lehetőségek, a pályázatok körének ismerete, a pályázati célok és feltételek ismerete, a pályázati információk gyűjtési lehetőségeinek ismerete

Pályázatkészítés elmélete: lépései; elkészítésének nehézségei

Főbb alaki és tartalmi hibák; kizárást jelentő okok

Szakmai problémák (a projekt hatékonysága, megvalósíthatósága, fogalmazási problémák, stb.)

A saját személyi és tárgyi erőforrások és tervek ismerete

A pályázatban résztvevők mozgósítása, hálózatépítés

A csoportos szabadidős programok marketingje

17.3.4. Munka-, baleset- és tűzvédelem

32 óra

Az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételei

Balesetek, balesetveszélyek, balesetvédelem, baleset-elhárítás, baleset-megelőzés, biztonsági intézkedések

Eljárás munkabalesetek esetén

Baleset-elhárítási propaganda: vizuális, akusztikai, lélektani módszerek és eszközök

A baleset előfordulása a mindennapi életben és a lakásban, balesetveszélyek, baleset kialakulásának okai

A munkavégzéssel összefüggő általános és egyéb veszélyforrások, a munkahelyre és a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági szabályok

A veszélyforrások csoportosítása: a háztartási veszélyek, a munkahelyi veszélyek, a közlekedési veszélyek, a különböző sajátos tevékenységi formák veszélyei

A baleset kimenetele és következményei: pl. ideiglenes vagy tartós munkaképtelenség, halálos kimenetel

A veszélyek elhárításának lehetőségei, módszerei, eszközei; mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások; a menekülési útvonalak kijelölési feltételei, az egyéni védőeszközök használata

A különféle anyagok és vegyszerek, mérgek biztonságos tárolása, nyilvántartások vezetése, a veszélyes anyagok tárolásának szabályai

Tűzvédelem, tűzoltás, tűzoltó eszközök és készülékek elméleti ismerete

Tüzek: természetük, okaik, megelőzésük, lefolyásuk és típusuk

Tűz- és robbanásveszélyes anyagok

Tűzjelzés, riasztás, a tűzoltás taktikája és technikája

A tűzoltás megszervezése

Megfelelő munkakörülmények: a munkatevékenység során előforduló veszélyforrások és az ellenük való védekezés módjai

A tűz- és munkavédelemhez szükséges szabályok, utasítások és információk fellelhetőségének ismerete

Tűz- és munkavédelem a munkahelyen

17.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskolai tanterem és a szociális intézmény, foglalkoztató terme

17.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport- bontás	Osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	

1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Munkavédelmi, tűzvédelmi és balesetvédelmi rajz értelmezése	x	x	x	
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x	x	x	
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x	x	
4.3.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után	x	x	x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

18.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		

17.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

18. A szabadidő-szervezés és rekreáció gyakorlata

80 óra*

* 13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

18.1. A tantárgy tanításának célja a tanulók felkészítése arra, hogy a különböző szociális gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményekben változatos feltételeket tudjanak kialakítani és felkínálni a kliensek szellemi és fizikai aktivitására, a szabadidő személyiséget fejlesztő, hasznos eltöltésére és a rekreációra

18.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A testnevelés és a különböző sportfoglalkozások

18.3. Témakörök

18.3.1. Szabadidős és rekreációs technikák **32 óra**

Játékok, szabadidős és rekreációs sportok technikáinak gyakorlása

Fizikai, művészeti, szellemi és mozgásos tevékenységek technikáinak elsajátítása a képzőintézmény által felkínált lehetőségekből választva

18.3.2. A szabadidő-szervezés és rekreáció gyakorlata **32 óra**

A szabadidő eltöltésének csoportos és egyéni formái; a rekreáció formái

A szabadidő-szervezés és a rekreáció módszertanának alkalmazása

A tevékenységek tervezésének és szervezésének megfigyelése, részvétel a spontán és szervezett játékok lebonyolításban

Részvétel a tevékenységek tervezésében és szervezésében a tevékenységek feltételeinek kialakításban, a gondozottak motiválásában, az igények felmérésében

Részvétel a mindennapi önellátási tevékenységek megvalósításában, támogatásában; házi gondozás a lakóotthonokban és a bentlakásos intézményekben

Részvétel a rekreációs és gyógytornajellegű foglalkozások megvalósításában, a családi és emberi kapcsolatok ápolásában, a szellemi, kulturális és művészeti tevékenységek megvalósításában

A csoportos szabadidős programok marketingje

18.3.3. Munka-, baleset- és tűzvédelem gyakorlata **16 óra**

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok értelmezése és alkalmazása

A munka-, baleset- és tűzvédelmi szabályok adaptálása az emberek adottságaihoz, az adott környezet viszonyaihoz (lakás, foglalkozási terem, csoportszoba, stb.)

A veszélyek elhárítási lehetőségeinek, módszereinek, eszközeinek alkalmazása; mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások alkalmazása

A veszélyek elhárítása; mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások alkalmazása; a menekülési útvonalak kijelölése, a tűzoltó készülék használata

A munkavégzéssel összefüggő általános és egyéb veszélyforrások a munkahelyre és a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági szabályok betartása

A veszélyforrások csoportosítása: a háztartási veszélyek, a munkahelyi veszélyek, a közlekedési veszélyek, a különböző sajátos tevékenységi formák veszélyei

18.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tornaterem, a szabad természet, a szociális intézmény, foglalkoztató terme

18.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor-szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport-bontás	Osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
2.3.	Tapasztalatok helyszíni ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	Testmozgásos rajz értelmezése	x			
3.2.	Testmozgásos rajz készítése leírásból	x			
3.3.	Testmozgásos rajz készítése önállóan	x			
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Esetleírás készítése	x			
4.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
4.3.	Jegyzőkönyv készítése szabadidős vagy rekreációs programról	x			
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos foglalkozás vezetése	x	x		
6.	Gyakorlati munkavégzés körében				
6.1.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
7.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
7.1.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett				

19.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1	magyarázat	x	x		
1.2.	elbeszélés	x	x		
1.4.	megbeszélés	x	x		
1.5.	szemléltetés	x	x		
1.6.	projekt	x	x		

18.6. A tantárgy értékelésének módja

A szakmai vizsgára bocsátás feltételeinek megfelelően:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A
10563-12 azonosító számú
A szociális munka adminisztrációja
megnevezésű
szakmai követelménymodul
tantárgyai, témakörei

Az 10563-12 azonosító számú, A szociális munka adminisztrációja megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

10563-12 A szociális munka adminisztrációja	A szociális adminisztráció				Számítástechnikai ismeretek	
	Az intézmények működésének jogi háttere	Intézményi adminisztráció	Szociális ügyintézés	Pályázatrás	Számítástechnikai alapismeretek	Számítástechnika a szociális adminisztrációban
FELADATOK						
Részt vesz az intézményi adminisztrációs rendszer kialakításában	x	x				
Részt vesz az intézményi és egyéni munkaterv kialakításában	x	x				
Közreműködik a pályázatok és projekttervek kialakításában				x		
Felhasználói szinten kezeli az intézményi informatikai eszközöket és programokat					x	x
Gyűjti és rendszerezi az intézményi működéshez és a szociális ellátáshoz szükséges adatokat és információkat		x	x		x	x
Részt vesz az intézményi működést ismertető tájékoztató anyagok összeállításában és terjesztésében			x		x	x
Részt vesz az intézmény adatszolgáltatási tevékenységében		x				x
Vezeti a forgalmi naplót, a szolgáltatást igénybe vevők nyilvántartásait		x				x
Segítséget nyújt a szolgáltatást igénybevevőknek a szükséges nyomtatványok beszerzésében és kitöltésében			x			x
Eljár a szolgáltatást igénybevevők személyes iratainak pótlása érdekében			x			
Gondoskodik a munkához szükséges adatlapok, űrlapok, nyomtatványok folyamatos pótlásáról		x			x	x
Vezeti az intézményi működéshez és saját munkájához kapcsolódó adminisztrációt, a különböző nyilvántartásokat		x	x		x	x
Iktatja a ki- és bemenő leveleket, továbbítja az intézményi küldeményeket			x			
Üzeneteket vesz fel és továbbít			x			
Kezeli a szolgáltatást igénybevevők számára érkezett postai küldeményeket			x			
SZAKMAI ISMERETEK						
A közigazgatási eljárás jogi szabályai	x					
Ügyiratkezelés			x			
Adminisztráció		x				x
Közigazgatási eljárás adminisztrációja		x	x			x
A szociális intézmények adminisztrációs rendszere	x	x				x
A kötelező és az intézményben összeállított űrlapok, dokumentumok, nyomtatványok		x				x
A feladatokkal kapcsolatos nyilvántartások	x	x				x
Az intézményi nyilvántartások	x	x				x
Az egyéni esetkezeléshez kapcsolódó dokumentációs			x			x

feladatok, dokumentumok						
A csoportos szociális munka adminisztrációja, a használatos dokumentumok			x			x
A közösségi szociális munka adminisztrációja, a használatos dokumentumok			x			x
Levelezés			x			x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Könyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x	x	x			
Informatikai eszközök használata					x	x
Információforrások kezelése	x	x	x	x	x	x
Irodatechnikai eszközök használata		x	x	x		
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Felelősségtudat	x	x	x	x	x	x
Megbízhatóság	x	x	x	x	x	x
Pontosság	x	x	x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Motiválhatóság	x	x	x	x	x	x
Tömör fogalmazás készsége				x		x
Konszenzuskészség				x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Áttekintő képesség	x	x	x	x	x	x
Rendszerező képesség		x	x	x		x
Módszeres munkavégzés	x	x	x	x	x	x

20. A szociális adminisztráció tantárgy

128 óra*

* 13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

20.1. A tantárgy tanításának célja, hogy a tanuló ismerje meg az adott intézményekhez tartozó adminisztrációs feladatokat és dokumentumokat. Tudjon tájékozódni a szociális ellátórendszer működésében, illetve részt tudjon venni az intézményi adminisztrációs rendszer kialakításában és fejlesztésében. Részt tudjon venni a pályázatok megírásában.

20.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A szakképzés során megismert társadalomismereti, jogi, szociálpolitikai, ismeretek és gyakorlatok. A monitorozó és az intézményt megismerő gyakorlatokon az adott intézmény adminisztrációs feladatairól és dokumentumairól szerzett információk.

20.3. Témakörök

20.3.1. Az intézmények működésének jogi háttere

16 óra

Az Intézmény létesítése és a jogszabályok által előírt dokumentumok (alapító okirat, SzMSz, különböző szabályzatok)

Intézményi jogviszony létrejötte

Intézményi nyilvántartások

Tájékoztatási köteleesség, adatvédelem

20.3.2. Intézményi adminisztráció

32 óra

A szociális és gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények adminisztrációs rendjét előíró jogszabályok

Az kötelezően előírt dokumentumok (naplók, űrlapok)

Intézményi adminisztráció, ügyiratok tartalmi és formai követelményei

A szolgáltatást igénybevevőkkel kapcsolatos adminisztrációs feladatok

20.3.3. Szociális ügyintézés

48 óra

Adminisztráció, ügyvitel fogalma, feladatrendszere, adatfelvétel, nyilvántartás-kezelés,

Feldolgozás, információk összeállítása, adatszolgáltatás, adatvédelem

Irat fogalma, jellemzői, az ügyiratkezelés célja, rendeltetése, szervezete, felügyelete

Az ügyiratokkal kapcsolatos feladatok (érkeztetés, iktatás, szignálás)

Ügyiratkezelés az ügyintézés lezárása után, irattárba vétel

Az ügyiratok formai és tartalmi követelményei

A különböző ellátó intézményekben alkalmazott ügyintézés menete

Küldemények érkeztetése, postabontás, kezdő- és utóirat megkülönböztetése, iktatás, iktatókönyv használata, gyűjtőszám, gyűjtőív alkalmazása, határidő-nyilvántartás

Postázás, postakönyv

20.3.4. Pályázatírás

32 óra

A pályázatokkal kapcsolatos általános feladatok
Pályázatfigyelés, tájékoztatás, team megszervezése
A pályázatírás tartalmi és formai követelményei

20.4. A képzés javasolt helyszíne (ajánlás):

Osztályterem, tábla és projektor

20.5. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontositása)
		Egyéni	Csoport- bontás	Osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel		x		
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése		x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x			
5.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
5.1.	Szolgáltatási napló vezetése	x			

5.2.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			
5.3.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			

20.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	magyarázat		x		
1.2.	elbeszélés		x		
1.3.	kiselőadás		x		
1.4.	megbeszélés		x		
1.5.	vita		x		
1.6.	szemléltetés		x		
1.7.	kooperatív tanulás		x		

20.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

21. Számítástechnikai ismeretek tantárgy

16 óra*

*13. és 14. évfolyamon megszervezett képzés

21.1. A tantárgy tanításának célja a szociális szakember munkája során tudja alkalmazni a számítástechnikai technikai eszközöket. Ismerje meg az internethasználat és az elektronikus ügyintézés alapjait, azokat a programokat, amelyek segítik napi munkáját.

21.2. Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Számítástechnikai ismeretek, az intézményi adminisztráció és az ügyintézés folyamatáról tanultak

21.3. Témakörök

21.3.1. Számítástechnikai alapismeretek

4 óra

A számítógép alapfokú ismerete és a hozzá tartozó hardver illetve szoftver programok ismerete (Windows Office Word, Excel, stb., vírusirtó programok, internethasználata)

Az ügyintézéshez szükséges alapvető technikák elsajátítása (Szövegszerkesztés, táblázatkezelés, stb.)

21.3.2. Számítástechnika a szociális adminisztrációban

12 óra

Szövegbevitel, szövegek szerkesztése, szerkesztett szöveg mentése, nyomtatása
 Adatbevitel, adatbázis-kezelő program alapfunkcióinak használata
 Adatok rögzítése táblázatban, a táblázatkezelő program fő funkcióinak alkalmazása

A finanszírozással kapcsolatos ügyiratok

Az ügyintézését segítő táblázatok, adatbázisok használata, adminisztrációs rendszerek működtetése

Az egyes ellátásokhoz kapcsolódó ügyiratok használata a tartalmi és formai követelmények betartásával

A szociális intézményekben használatos nyilvántartások, adminisztrációs rendszerek

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményekben alkalmazott dokumentumok

A nyilvántartások elkészítése, vezetése, az adminisztrációs rendszerek használatának gyakorlása

E-mail küldése, fogadása, törlése, csatolt állomány küldése e-mailben

Internetes honlapok látogatása, információszerzés a világhálón

21.4. *A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)* Számítógépes tanterem.

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák (ajánlás)

Sor- szám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontosítása)
		Egyéni	Csoport- bontás	Osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.2.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Gyakorlati munkavégzés körében				
2.1.	Műveletek gyakorlása	x			
2.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján	x			
3.	Szolgáltatási tevékenységek körében				
3.1.	Részvétel az ügyfélfogadáson, esetmegfigyelés	x			
3.2.	Szolgáltatási napló vezetése	x			
3.3.	Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett	x			

3.4.	Önálló szakmai munkavégzés közvetlen irányítással	x			
------	--	---	--	--	--

21.5.2. A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek (ajánlás)

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések (SZVK 6. pont lebontása, pontositása)
		egyéni	csoport	osztály	
1.1.	kooperatív tanulás		x		

21.6. A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.